

**MADONAS NOVADA PAŠVALDĪBA
MADONAS NOVADA BIBLIOTĒKA**

**PĀRSKATS
PAR MADONAS NOVADA BIBLIOTĒKAS
DARBU 2024**

MADONA

2025

SATURS

Kopsavilkums.....	3
1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums	5
2. Finansiālais nodrošinājums	7
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	8
4. Personāls	10
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	16
6. Krājums	27
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	34
8. Novadpētniecība	41
9. Projekti	50
10. Publicitāte	53
11. Sadarbības tīkla raksturojums	57
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs	60
Pielikumi	65
Publikācijas par madonas novada bibliotēku 2024.gadā	65
Fotogrāfijas	69

KOPSAVILKUMS

✓ darba prioritātes un sasniegumi,

Par darba prioritātēm 2024.gadā tika izvirzītas:

- Novadpētniecības darbs. Lokālās kultūrvēstures resursi bibliotēkā. Digitalizācija.
- "Latviešu grāmatai 500" - Bibliotēkas un lasīšana - aktivitātes.
- Gatavošanās akreditācijai.

✓ jauni pakalpojumi, esošo pakalpojumu pilnveide,

Kopš 2024.gada Madonas novada bibliotēkā ikvienam interesentam ir iespēja izmantot Digitālas pakalpojumus- virtuālās realitātes brilles, skārienjūtīgo ekrānu, kas aprīkots ar Kinect iespējām. Ekrāna saturs - Madonas novada bibliotēkas izstrādātas spēles par novadu un novadniekiem. Bibliotēkā pieejams arī 3D printeris, kas tiek izmantots iepazīstināšanai, 3D drukas demonstrēšanai, nevis izdrukas pakalpojuma sniegšanai.

✓ nozīmīgi/jauni projekti,

2024. gadā Madonas novada bibliotēkā noorganizēti 104 pasākumi un dažādas aktivitātes, 99 gan literatūras, gan mākslas un dažādu radošo darbu izstādes. Par nozīmīgākajiem projektiem uzskatāms veikums lokālā kultūras mantojuma, novadnieku apzināšanā, izpētē, popularizēšanā.

Nozīmīgākais projekts, kas 2024.gadā realizēts Madonas novada bibliotēkā, bija digitālo iespēju centra - DIGITĒKAS atklāšana Madonas bibliotēkas 101. dzimšanas dienā 26. februārī bibliotēkas pagrabstāvā - bijušajās kafejnīcas telpās. Apmeklētājiem atvērta sākot ar 1. martu, un tā ir vieta, kur satiekas tehnoloģijas ar digitālo vidi. Izmantojot virtuālo realitāti, apmeklētājiem ir iespēja aizceļot laikā un telpā, paplašinot savu pieredzi ar mūsdienīgiem risinājumiem.

Projekts realizēts pateicoties Madonas novada pašvaldības dāsnajam dāvinājumam Madonas bibliotēkas simtgadē - 28000 EUR projekta "Iedvesmas bibliotēka" īstenošanai.

✓ "Restarts lasīšanai" (LNB ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas un Izglītības un zinātnes ministrijas atbalstu, sadarbībā ar partneriem 2024. gadā uzsāka plašu sabiedrības iesaistes kustību "Restarts lasīšanai"),

Pateicoties iesaistes kustībai "Restarts lasīšanai", aktualizējusies krājuma publicitāte bērnu, jauniešu mērķauditorijai, iesaiste lasīšanas veicināšanas aktivitātēs.

✓ LNB datu centra problēmas ietekme publisko bibliotēku darbā (2024. gada 1. jūlijā LNB datu centrā tika konstatēti darbības traucējumi, kas ietekmēja bibliotēkas un datu centra klientu informācijas sistēmu darbību),

Traucējumi LNB datu centra darbībā pilnībā likuši pārplānot lasītāju apkalpošanas darbu, kas saistīts ar grāmatu un citu informācijas avotu izsniegšanu un saņemšanu, apmeklētājiem tikusi liegta piekļuve elektroniskajam katalogam, līdz ar to arī attālinātajai izdevumu rezervēšanai un izdevumu lietošanas termiņu pagarināšanai.

Radušies sarežģījumi atlasot 2024.gada statistiku par WebPAC apmeklētību, kopējo gada skaitli sistēmā atlasīt nebija iespējams. Atlasot minētos datus pa mēnešiem, piedzīvotas problēmas ar jūnija mēneša statistikas datu atlasī. Pēc ilgstošiem mēģinājumiem, statistikas dati atlasīti agri no rīta,

kamēr BIS Alise nebija noslogota. Iespējams minētā situācija radusies 2024.gada 1.jūlijā LNB datu centrā konstatēto darbības traucējumu ietekmē.

✓ **citas ar bibliotēkas darbu saistītās problēmas, to risinājumi,**

Par nozīmīgāko problēmu 2024. gadā Madonas novada bibliotēkas speciālisti uzskata traucējumus datu centrā, kas tiešā veidā ietekmēja darbu ar apmeklētājiem BIS Alise un to, ko nespējam ietekmēt. - iedzīvotāju skaita samazināšanās, izglītības iestāžu mācību programmu ierobežotība lasīšanas veicināšanas jautājumos.

✓ **citi aktuāli jautājumi.**

2024. gadā noteikta vienota pieeja finansējuma nodrošinājumā krājuma komplektēšanai- 2,5 EUR uz iedzīvotāju.

Ir notikusi pāreja uz jauno elektroniskā kopkataloga versiju.

1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums

- **Īss situācijas apraksts:**

- ✓ **bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums**

Madonas novada bibliotēka kā Madonas novada pašvaldības pastarpinātas pārvaldes iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā Bibliotēku reģistrā un veic pasaules kultūras mantojuma - iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu, kurai akreditācijas rezultātā piešķirts reģiona galvenās bibliotēkas statuss, 2024. gadā darbojās bez būtiskām izmaiņām.

2023. gadā Madonas novada bibliotēka kā RGB metodiski konsultatīvā pārziņā darbojās 25 vietējās nozīmes bibliotēkas: 21 Madonas novadā kā struktūrvienības Madonas novada bibliotēkai un 3 Varakļānu novadā. Madonas novada bibliotēka veic koordinējošo un administrējošo darbu Bibliotēkas struktūrvienībām – vietējās nozīmes bibliotēkām pagastos un apvienībās.

Varakļānu novads, neskatoties uz politiskām diskusijām, ir saglabājis pašnoteikšanos. Līgums par RGB funkciju apmaksu ir spēkā un aktuāls

- ✓ **informācija par padotībā esošajām iestādēm (bibliotēku filiālēm, ja tādas ir), reģiona bibliotēkām, izglītības iestāžu bibliotēkām, ārējiem apkalpošanas punktiem.**

Reorganizācijas (2023) rezultātā vienotā tīklā strādā 22 Madonas- Madonas novada publiskās bibliotēkas- RGB un 21 vietējās nozīmes bibliotēka katrā pagastā, tajā skaitā 9 no tām ar pakalpojumu sniegšanas vietām un 3 Varakļānu novadā esošās publiskās bibliotēkas.

Madonas reģionā ir 19 izglītības iestāžu bibliotēkas (17 vispārizglītojošo skolu, 1 profesionālās izglītības skolas bibliotēka, 1 mūzikas skolas bibliotēka).

Vispārizglītojošo un profesionālās izglītības iestāžu skolu bibliotēku skaits novados:

Madonas novadā – 18

Varakļānu novadā – 1.

- ✓ **bibliotēku sadarbības modelis reģionā: centralizācijas, decentralizācijas vai jaukta tipa modelis, secinājumi**

Tabula "Bibliotēku sadarbības modelis"

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	X
Decentralizēts	
Jaukta tipa	

2024. gadā pārvaldību bibliotēku tīklā nodrošināja Madonas novada bibliotēka, pagastu /apvienību pārvaldes - atbildīgas par pašvaldības īpašumiem, īpašumu uzturēšanu.

- **Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā (izmaiņas juridiskajā statusā, institūcijas struktūrā u. c. būtiskas izmaiņas)**

2024. gadā izmaiņas nav notikušas. Bibliotēku tīkls darbojās saskaņā ar iepriekšējā gada pašvaldības lēmumiem un Rīkojumiem.

- **Bibliotēku akreditācija (īss pārskata perioda raksturojums – notikusi akreditācija x bibliotēkām, akreditētas x bibliotēkas; novērojumi, secinājumi; akreditācijas ieteikumu izpilde u. tml.)**

Madonas novada bibliotēkas akreditācija notika 2020.gada 23. oktobrī, kā rezultātā ir piešķirts Reģiona galvenās bibliotēkas statuss, Akreditācijas apliecība Nr 9B 2020. gada 20. novembrī. Visas 32 reģiona vietējās nozīmes bibliotēkas akreditētas 2019. gadā.

Akreditācija plānota 2025.gadā.

2. Finansiālais nodrošinājums

Madonas novada bibliotēkas funkciju veikšanas finansējumu pamatā veido Madonas novada pašvaldības piešķirumi un cits finansējums: reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas daļēji finansē Varakļānu novadu pašvaldība.

Madonas novada pašvaldība budžeta finansējumu piešķir:

1. Ar atsevišķu lēmumu apstiprinot iestāžu amatu vienību sarakstus;
2. Ar atsevišķu lēmumu piešķir iestādes funkcionēšanas budžetu;

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	164280	264246	283076
Darbinieku atalgojums (bruto)	98786	146780	173825
Krājuma komplektēšana	10366	15067	17834

Finansējuma pieaugums bāzēts galvenokārt pamatojoties uz minimālās algas pieaugumu, attiecīgi paaugstinot arī atlīdzību pārējiem, arī palielinoties citām izmaksām.

Finansējums krājuma komplektēšanai izlīdzināts visā novadā - 2,5 EUR uz iedzīvotāju un katrā teritoriālajā vienībā - apvienībā/ pagastā tiešā veidā atkarīgs no iedzīvotāju skaita. Savukārt šī summa dalīta proporcijā 1:3, kur $\frac{1}{3}$ paredzēta kodam 2400- periodiskajiem izdevumiem, $\frac{2}{3}$ kodam 5233 - grāmatām u.c. izdevumiem.

Pašvaldības piešķirtais finansējums, papildus piesaistītie līdzekļi ļāva nodrošināt bibliotēkas funkciju veikšanu, iestādes kārtējo uzturēšanu un zināmu attīstību.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

- **Jaunu ēku būvniecība**

Madonas novada bibliotēkas ēka rekonstruēta 2003.gadā.

2024. gadā Madonas novada bibliotēka darbojās 101. gadu desmitā, un arī apritēja 21 gads, kopš bibliotēka atrodas telpās Skolas ielā 12 pašvaldības īpašumā.

Funkcionālais izvietojums tikpat kā nav mainījies- pielāgots ēkas plānojumam, lai klientiem būtu ērti pieejami pakalpojumi. Bibliotēka ir izvietota 4 stāvos. Apmeklētāju zona ir lasītāju apkalpošanas telpas- abonements, lasītavas, bērnu literatūras nodaļa 1.-3. stāvam.

Pēc būtības nodrošinātas 135 lasītāju vietas (konferenču telpu ieskaitot). Bibliotēkas pakalpojumi cilvēkiem ar kustību traucējumiem pieejami 1. stāvā.

Ik gadu tiek veikta ēkas apsekošana, lai konstatētu ēkas amortizācijas rezultātā veidojošos defektus, noteiktu nepieciešamos remontdarbus to novēršanai, apzinātu problēmas, kas prasa risinājumus. 2024. gadā remontdarbi veikti bibliotēkas ieejas zonā- jumtiņa nostiprināšanas pasākumi. Kāpņu telpā veikti sienu kosmētiskā remonta darbi.

- **Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām, ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi**

Pagrabstāva telpas, kuras ilgstoši tika iznomātas kafejnīcas vajadzībām, un pāris gadus stāvēja tukšas bez būtiska pielietojuma 67,1 m² platībā 2023. gadā tika remontētas un 2024. gadā atvērtas lietotāju apkalpošanai - Digitēkas atvēršana apmeklētājiem 2024. gada 1. martā.

Attiecīgi mainījās proporcija starp telpu izmantošanas mērķiem. Ar 2024. šīs telpas uzskaitītas pie lietotāju apkalpošanas telpām kopā - 612 m².

- **Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums): situācijas raksturojums un vērtējums, nākotnes prognozes, atjaunināšanas iespējas** (aprakstoši vai tabulas veidā – pēc izvēles)

2024. gada novitāte- atvērts apmeklētājiem Digitālo iespēju centrs - Digitēka aprīkota ar skārienjūtīgu ekrānu, 2 virtuālās realitātes brillēm, 3d printeri, nepieciešamām mēbelēm (2023.g. pirkums).

Atjaunotas tehnoloģijas un aprīkojums, kur tas akūti nepieciešams:

- Gada nogalē saplīsa karšu printeris, kurš tika novērtēts kā neremontējams. Attiecīgi arī iegādāts jauns;
- Resursu un datu pārvaldības nodaļā darbam ar datubāzēm- elektroniskais katalogs, novadpētniecība, tika nomainīti 2 darbinieku monitori 27collas;
- nopirkts A4 skeneris ar attiecīgajiem parametriem EPSON Perfection digitalizācijas mērķiem;
- Bērnu literatūras nodaļā nomainīts darbinieka krēsls, nopirks jauns grāmatu skeneris, soliņš bērniem;
- Metodiskā darba nodrošināšanai nopirkta jauna magnētiskā tāfele, termosi.

Vajadzības darba nodrošināšanai tiek izpildītas saskaņā ar darbinieku pieprasījumu, kopumā viss nepieciešamais pieejams.

Gada nogalē veikta mīksto mēbeļu (krēsli, dīvāni) ķīmiskā tīrīšana, bibliotēkas foajē apmeklētāju krēsliem pārvilkta mākslīgā āda.

- **Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā**

Kopumā vērtējot bibliotēkas infrastruktūra atbilst kvalitatīvu pakalpojumu nodrošināšanas iespējām un telpu stāvoklis vērtējams kā labs.

Galvenā problēma- ir idejas, ir redzējums, kā tās realizēt, bet nav finansējuma.

Bibliomāts, kurš tika plānots budžetā, iekļauts atliktajos maksājumos, tā arī palika atliktajos maksājumos.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

4. Personāls

- Personāla raksturojums**

2024. gadā Madonas novada bibliotēkā strādāja 13 darbinieki ar 12,2 slodzēm, tajā skaitā 11 pilnas slodzes nozares speciālisti, direktori, vietnieku un tehnisko personālu ieskaitot: saimniecības daļas vad.- 0,2 slodzes, 1 apkopēja- 1 slodze.

Darbinieku kopskaits	13
Bibliotekāro darbinieku kopskaits	11
t.sk. sievietes	11
t.sk. vīrieši -	-
no tiem ar bibliotekāro izglītību	10
t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	3
t.sk. ar bakalaura grādu	4
t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	1
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g)	
t.sk. ar 3. profesionālo kvalifikācijas līmeni/4. LKI līmeni	1
no tiem ar izglītību citās jomās	1
t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	1
t.sk. ar bakalaura grādu	

Trim darbiniekiem - direktorei, direktores vietniecei ir otra izglītība - maģistra grāds Vadības zinībās, RA Ekonomikas fakultāte un Bērnu literatūras nodaļas galvenajai bibliotekārei Ilutai Stangai ir RA Vēstures bakalaurs.

Darbinieku mainība:

1. Sakarā ar dzīves vietas maiņu, pusēm vienojoties, ar 29.03.2024 darba attiecības pārtrauca Pakalpojumu nodaļas vadītāja Eva Ezeraša;
2. Izsludinot vakanci Pakalpojumu nodaļas vadītājas amata vietai, 02.05.2024 darbā pieņemta Līva Romanovska;
3. Pēc bērna kopšanas atvaļinājuma, atgriežoties Resursu un datu pārvaldības nodaļas galvenajai bibliotekārei Jutai Saulītei, no 13.10.2024 Elīza Čamane pārcelta uz laiku, aizstājot nodaļas vadītāju slimības laikā līdz 31. oktobrim;
4. Darba attiecības uz laiku ar Elīzu Čamani pārtrauktas ar 1.11. 2024;
5. Dodoties pensijā, darba attiecības 14.12.2024 pārtrauca ilggadīga Pakalpojumu nodaļas galvenā bibliotekāre Sarmīte Radiņa.

- **Apbalvojumi un pateicības**
 - R.Blaumaņa literārās prēmijas 20. konkursa vērtēšanas komisijas 2024.gada 7.decembra PATEICĪBA Madonas novada bibliotēkai par sadarbību, organizējot R.Blaumaņa literārās prēmijas 20. konkursu.
 - Madonas muzeja pateicība par bibliotēkas augu eksponēšanu izstādē "Krāšņumaugi- laiks un mode"
- **Finansējums personāla attīstībai**

2024. gadā komandējumiem izlietoti 276,00 euro. Izdevumos mācību pakalpojumiem izlietoti 427,00 euro.

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti	Dalībnieki
1	01.01.	Tiešsaiste	Evita Astiča	Online apmācības "Canva pamati A-Z"	2,5	Attālināti	D.Poča-Lapiņa
4	26.01.	Tiešsaiste - Webex meeting	Eiropas Komisijas Publikāciju birojs	Vebinārs "Information you can trust: From a societal need to EU law and EU publications" from OP	1	Attālināti	D.Poča-Lapiņa
5	08.02.	Tiešsaiste - platforma Zoom	Eiropas Komisija	Webinar of Building Europe with Local Councillors	2	Attālināti	D.Poča-Lapiņa
7	15.02.	Tiešsaiste - ec.interaction	Eiropas Komisija	Webinar "Working together to bring the European elections close to people"	1,5	Attālināti	D.Poča-Lapiņa
2	15.02.	Tiešsaiste	LNB Bērnu literatūras centrs	Kā panākt dubultjaudu lasītveicināšanā?	4	Attālināti	I.Stanga L.Filipova A.Eriņa D.Poča-Lapiņa
8	21.02.	Tiešsaiste - platforma Zoom	Mācību centrs "BUTS"	"Arhīvu pārvaldība. Arhīva darba organizācija un dokumentu arhivēšana, jaunumi likumdošanā"	8	Attālināti	D.Poča-Lapiņa
9	27.02.	Tiešsaiste	LNB	Digitālās bibliotēkas mācības	2	Attālināti	I.Stanga D.Poča-Lapiņa A.Eriņa D.Puķīte
10	27.02.	Tiešsaiste	Madonas novada	IT drošības apmācības 2024 "Virtuālā vide.	1,5h	Attālināti	D.Poča-Lapiņa D.Puķīte

			pašvaldība, CERT	Dzīvo droši, strādā droši - 2024”			
11	28.02.	Tiešsaiste	LNB Bibliotēku attīstības centrs, Kultūras ministrija	Mākslīgais intelekts un medijpratība: iespējas un izaicinājumi	4	<i>Attālināti</i>	<i>I.Stanga L.Filipova D.Poča-Lapiņa</i>
12	05.03.	Madonas biznesa attīstības centrs	Madonas novada pašvaldība	Biznesa ideju hakatons “Ideju fitness”	4	<i>Klātienē</i>	<i>I.Stanga</i>
13	13.03.	Kultūras centrs “Siguldas devons”	LNB, LBB, LR Kultūras ministrija	Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru lasītpatikas forums	8	<i>Klātienē</i>	<i>I.Stanga</i>
14	18.03.	Tiešsaiste	LNB	Tiklošanās RGB jauniešu vēstkopai	2	<i>Attālināti</i>	<i>D.Pučīte</i>
15	7., 14., 21.03.	LNB	LNB KAC	Darbnica ; Metodiķi IRR! Iepazīstamies, runājam, radām”	24	<i>Klātiene</i>	<i>D.Pučīte</i>
16	5.04.	Tiešsaiste	Gulbenes bibliotēka	Kā atpazīt nepatiesu informāciju?	2	<i>Attālināti</i>	<i>A.Eriņa</i>
17	11.04.	LNB	LNB BAC	Apaļā galda diskusijas	5,5	<i>Klātiene</i>	<i>D. Pučīte</i>
18	15.04.	LNB	LR Kultūras ministrija, LNB	Konference “Baltā vilka zīmē”	4	<i>Klātienē</i>	<i>L.Filipova I.Stanga</i>
19	18.04.	Cēsu muzejs	LNA, KISC, LNB.u.c.	Digitālās bibliotēkas atklāšana Vidzemē	4	<i>Klātiene</i>	<i>D.Pučīte</i>
20	19.04.	Madonas novada kultūras centrs	Sabiedrības integrācijas fonds	Forums “Ja vien mēs vairāk sarunātos” Cieņpilna konfliktu risināšana	6	<i>Klātienē</i>	<i>D.Poča-Lapiņa I.Saulīte</i>
22	23.04.	LNB	LBB, LNB	LBB kongress “Bibliotēka un lasīšana”. LBB Gada balva2023	9	<i>Klātiene</i>	<i>D.Pučīte</i>
23	02.05.	LNB	LNB KAC	Kvalitātes nodrošināšanas aspekti izglītības iestādē	3	<i>Klātiene</i>	<i>D.Pučīte</i>
21`	15.05.	Tiešsaiste	LNB BAC	Vecāku iesaiste bērnu lasītprīekra veicināšanā	4	<i>Attālināti</i>	<i>I.Stanga</i>

24	18.05.	Strenči	LBB VN	LBB VN 24.saiets "Bibliotēka bez robežām"	5	Klātiene	D.Puķīte
25	29.05.	Tiešsaiste	LNB BAC, Latvijas Neredzīgo bibliotēka	Pielāgotās literatūras pakalpojumu nodrošināšana Latvijas bibliotēkās	2	Attālināti	I.Stanga V.Ločmele A.Eriņa D.Puķīte L. Romanovska
26	24.07.	Latvijas Universitātes Botāniskais dārzs	Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padome	Starptautiskās Jāņa Baltvilka balvas lasījumi un balvas pasniegšana	8	Klātienē	I.Stanga
27	21.08., 28.08., 04.09.	Tiešsaiste	Latvijas pašvaldību savienība	Pakalpojumu un pakalpojumu pārvaldības esošā stāvokļa novērtēšana un pilnveides plānu izveide un pilnveide	6	Attālināti	I.Saulīte
28	25.09.	Tiešsaiste	LNB BAC	Informatīvs tīmekļseminārs "Medijpratība skolās - kā mācīt un mācīties?"	2,5	Attālināti	D.Poča- Lapiņa, I.Stanga A.Eriņa
29	14.10.- 15.10.	ES māja	Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā	EUROPE DIRECT centru 2025.gada programmu plānošanas un pieredzes apmaiņas pasākums	11	Klātienē	D.Poča-Lapiņa
30	16.10.	Priekuļu bibliotēka	Cēsu Centrālā bibliotēka	Vidzemes novadu bērnu un skolu bibliotēku darbinieku 22.konference "Labbūtības ceļvedis bibliotekāriem"	6	Klātienē	I.Stanga
31	22.10. - 24.10.	Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA"	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija	Digitālo (t.sk. pašapkalpošanās) prasmju mācību programma pasniedzējiem – mentoriem	24 ak. h	Klātienē	L. Romanovska
32	25.10.	Tiešsaiste	LNB BAC	Mediji un bibliotēkas informācijas mijiedarbībā	2	Attālināti	D.Puķīte
33	29.10.	LNB	LNB BAC	Seminārs reģionu galveno bibliotēku metodiķiem	4,5	Klātiene	D.Puķīte

34	30.10.	MNB	Pieaugušo neformālās izglītības iestāde "Mācību centrs "Tomega""	Pedagogu profesionālās pilnveides programma "Izglītības tehnoloģiju izmantošana mācību procesā	6	Klātienē	D.Poča-Lapiņa, L.Fiļipova, I.Stanga, I.Saulīte, A.Eriņa, V.Ločmele I.Saulīte L.Romanovska
35	11.11	LNB	LGA,LNB	Konference "Grāmatas un lasīšana digitālajā laikmetā"	3.5h	Klātienē	L.Fiļipova
36	12.11.	MNB	LNB KAC	Neformālās izglītības programma "Seminārs: Digitalizācijas praktikumus"	4	Klātienē	D.Poča-Lapiņa, D.Puķīte, L.Veckalniņa V.Ločmele L.Romanovska
37	13.11.	Tiešsaiste	SIA "Tietoevry Latvia"	BIS ALISE padziļinātie kursi Sistēmas ALISE pārvaldība	8 ak. h	Attālināti	L.Romanovska
38	14.11.	Tiešsaiste	SIA "Tietoevry Latvia"	BIS ALISE padziļinātie kursi Cirkulācija	8 ak. h	Attālināti	L.Romanovska
39	14.11.	LNB	LNB	"Seminārs krājuma komplektēšanas speciālistiem"	5	Klātienē	L.Veckalniņa
40	20.11.	Tiešsaiste	Madonas novada pašvaldība	Personas datu aizsardzības aktualitātes	1	Attālināti	Visi darbinieki
41	21. 11	LNB	LNB	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru 2024. gada rudens sanāksme	5	Klātienē	I.Saulīte
42	25.11.	MNB	MNB	Tomega 3D printera apmācības	1	Klātienē	I.Stanga L.Romanovska
43	27.11	Tiešsaiste	LPMC	Emocionālā inteliģence darba vietā	6	Attālināti	I.Saulīte
44	28.11.	LNB	Latvijas stāstnieku asociācija	IX Latvijas stāstnieku konference "Stāstniecība: teksts, performance, kopiena."	6	Klātienē	I.Stanga

45	02.12.	Tiešsaiste	LNB KAC	Erasmus mobilitātes projekts - metodiķiem	1	<i>Attālināti</i>	<i>D.Puķīte</i>
46	04.12.	Tiešsaiste	LPMC	Personāla novērtēšana	4	<i>Attālināti</i>	<i>I.Saulīte</i>
47	13.12.	Tiešsaiste	UNESCO Latvijas Nacionālā komisija	Informatīvais seminārs par UNESCO dokumentārā mantojuma programmu "Pasaules atmiņa"	1,5	<i>Attālināti</i>	<i>I.Stanga D.Puķīte L.Romanovska</i>

Profesionālajā pilnveidē iesaistīti visi (11) bibliotēkas speciālisti, piedalījās 47 dažādās profesionālās pilnveides aktivitātēs.

- **Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā – bērnu un jauniešu apkalpošana**

Bērnu literatūras nodaļa ir viena no bibliotēkas struktūrvienībām un attiecībā uz to ir vienoti nosacījumi, vienota pieeja, vienotas iespējas, kas lielā mērā atkarīgas no pašu ieinteresētības.

- **Problēmas un to risinājumi personāla jomā**

Notikusi personāla maiņa, paaudžu maiņa Pakalpojumu nodaļā, būtiskas problēmas personāla jomā nepastāv.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

- **Galvenie rādītāji** (kopaina: lasītāju skaits, apmeklējums, izsniegums u. c.):
 ✓ tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji" + rādītāju vērtējums, skaidrojums, analīze

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	2350	2861 (2371*)	2436	+22% (+1%*); -15% (+3%*)
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	804	815	935	+1%; +15%
Bibliotēkas apmeklējums	38495	42132	45007	+9%; +7%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	5187	5258	9476	+1%; +80%
Virtuālais apmeklējums	372074	362570	969911	-2%; 267%
Izsniegums kopā	47551	48863	45401	+3%; -7%
<i>t. sk. grāmatas</i>	39890	41606	40304	+4%; -3%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	6437	6087	4156	-5%; -32%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	11015	9096	8613	-17%; -5%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	32,4	40,1 (33,2*)	34,8	+24% (+2%*); -13% (+5%)
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	16,3	16,8	20	+3%; +19%
Iedzīvotāju skaits (*PMLP dati)	7258	7134	6988	-1,7; -0,9

2023.gada statistikā par aktīvo lietotāju skaitu tika norādīti dati - 2861, kas izgūts summējot BIS Alise aktīvo lietotāju skaitu pa mēnešiem. Tikai 2024.gadā atklājies, ka šis skaitlis nav korekts-salīdzinot ar to, kas iegūts, atlasot statistiku par visu gadu kopā. BIS Alise nesniedz iespēju atlasīt unikālos lietotājus mēneša ietvaros- atlasot datus pa mēnešiem, sistēma konkrēto lietotāju, kurš, piemēram, Madonas novada bibliotēkas Abonementā bijis jau janvārī, bet martā apmeklējis Uzziņu lasītavu, kā jauns lietotājs tiek pieskaitīts 2 reizes, attiecīgi - janvārī un martā. Tabulā iekavās ar zvaigznīti "*" norādīti salīdzinošie dati ar 2023.gada pareizo aktīvo lietotāju skaitu - 2371.

Nemot vērā iepriekš minēto - BIS Alise korekti neatlasa unikālos lietotājus pa mēnešiem statistikas datu atlasē, aktīvo lietotāju skaits 2024.gadā pieaudzis par 3%, sasniedzot 2436 lietotājus, no tiem 147 jauni lietotāji. Ievērojams kāpums vērojams aktīvo lietotāju - bērnu līdz 18 gadiem - skaitā. Aktīvo lietotāju - bērnu līdz 18 gadiem - skaits pieaudzis par 15%.

Par 7% pieaudzis bibliotēkas apmeklējums. Milzīgs pieaugums - par 80% - vērojams tieši bērnu līdz 18 gadiem apmeklējumā.

Izsnieguma rādītāji samazinājušies visās pozīcijās, īpaši ievērojams kritums periodisko izdevumu izsniegumā (-32%). Jāteic, ka liela daļa aktīvo žurnālu lasītāju devušies viņšaulē vai priekšroku devusi grāmatu lasīšanai. Šobrīd samazinājies arī to studentu skaits, kuri studiju procesā izmanto periodiskos izdevumus. Salīdzinot ar 2023.gada datiem, studentu skaits samazinājies par 21%. Salīdzinot ar 2023.gadu, par 9 nosaukumiem un 36 eksemplāriem samazinājies arī krājumā uzņemto periodisko izdevumu skaits.

Bibliotekārajā aptvērumā vērojama pozitīva tendence, īpaši attiecībā uz bērniem līdz 18 gadiem. 2025.gadā būs jāiegulda liels darbs, lai popularizētu bibliotēkas sniegtos pakalpojumus, īpašu uzsvāru liekot tieši uz bibliotēkas pamatvērtību - grāmatām un periodiskajiem izdevumiem.

- **Pakalpojumu attīstība, jauninājumi** – kopaina, piemēri, vērtējums

Madonas novada bibliotēka vienmēr cenšas bibliotēkas apmeklējumu saviem lietotājiem padarīt saturīgu un blakus grāmatu lasīšanai piedāvāt papildu piedāvājumu – izstādes, tikšanās, konkursus, konsultācijas u. c.

Kopš 2024.gada 1.marta Madonas novada bibliotēkā atvērta Digitēka - vieta, kur satiekas tehnoloģijas ar digitālo vidi. Izmantojot virtuālo realitāti, apmeklētājiem ir iespēja aizceļot laikā un telpā, paplašinot savu pieredzi ar mūsdienīgiem risinājumiem.

Digitēkā ikvienam interesentam ir iespēja izmantot virtuālās realitātes brilles, lielformāta interaktīvais ekrānu, kas aprīkots ar Kinect kameru, lai kinētisko viktorīnu izspēlei varētu izmantot visu ķermeni. Ekrāna saturs - Madonas novada bibliotēkas izstrādātas spēles par novadu un novadniekiem. Bibliotēkā pieejams arī 3D printeris, kas šobrīd tiek izmantots 3D drukas demonstrēšanai, nevis izdrukas pakalpojuma sniegšanai. Digitēkas krājums papildināts arī ar intelektuālām galda spēlēm, lai ikviens Digitēkā varētu rast savām interesēm atbilstošu nodarbi.

Akcentējot nerimstošo plūsmu ar jaunāko tehnoloģiju attīstību, tika piedāvāti vairāki semināri un apmācības, piemēram, lektora Gunta Laicāna seminārs "Mākslīgā intelekta iespējas", regulāri atgādinājumu sociālo mediju vietnēs par tīmekļvietņu uzlabojumiem, atjauninājumiem, arī bērnu un pusaudžu auditorijai tikšanās par interneta lietošanas drošību, medijpratības ekspertes, docentes Latvijas Universitātes Komunikācijas studiju nodaļā Klintas Ločmeles lekcija "Mākslīgā intelekta sintezēti teksti, attēli un video un ar tiem saistītie riski", kā arī norisinājās neformālās izglītības programmas datorapmācības senioriem "No pamatprasmēm līdz digitālajiem pakalpojumiem", protams, aktīva iesaiste "Digitālajā nedēļā", kā arī pasākuma "Izglītības tehnoloģiju izmantošana mācību procesā" ar mērķi veicināt izglītības tehnoloģiju ieviešanu un integrēšanu mācību procesā. Gadu noslēdzot arī dalība ikgadējā Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļā, kuras tēma ir "Informācijas jaunie digitālie apvārsņi: medijpratība un informācijpratība sabiedrības interesēm".

Jau 2020. gadā tika dibināts "Lasītāju klubīšs", pēc nelielas pauzes, 2024. gada vasarā tika organizēta klātienē tikšanās "Rozā sapņu pinumos", pēc tam rudenī atkal cita tikšanās "Sievietes intuīcija", protams, paralēli slēgtajā saziņas lietotnes WhatsApp grupā notiek regulāra grāmatu atsauksmju un viedokļu diskusijas.

Sociālo tīklu rubrika "Iesaka bibliotekārs!" tiek regulāri papildināta, toties ir jaunizveidota rubrika "Ko dara bibliotekārs?", kurā tiek atspoguļota bibliotekāra profesijas ikdiena un arī nestandarta situācijas, kas ļauj popularizēt šīs jomas darbiniekus.

Līdztekus regulārajam bibliotēkas pakalpojumu piedāvājumam, tika izrādīta apmeklētāju iniciatīva tādiem svētku tematiskajiem piedāvājumiem kā "Savā vainagā pīšu", kad apmeklētājiem bija iespēja pēc nejaušības principa izvilkt kādu savvaļas augu ar aprakstu par tā iedarbību tieši vasaras saulgriežos, protams, aizkustinošā cilvēku ķēde starp Madonas novada bibliotēku un Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju 23. augustā, bet jau Novembrī tika izstrādās kā virtuālajā, tā arī klātienē Madonas novada bibliotēkas veidotais kalendārs sagaidot 18. novembri, kurā tika piedāvātas 18 darbības svētku sagaidīšanai, popularizējot latviešu tautas vēsturi, mitoloģiju, patriotismu, kā arī simboliku. Kā gada noslēdzošā šāda veida aktivitāte bija "Madonas novada bibliotēkas 24 Ziemassvētku grāmatas", kurā saviem lasītājiem piedāvājām tieši konkrēti adventa un svētku gaidīšanas laikam atbilstošas tematikas izdevumus. Analizējot šos piedāvājumus, var secināt, ka ikdienas apmeklētājs ļauj arī vienkāršotam svētku tematikas lasīšanas vai uzziņu pilnveides aicinājumam.

- **Bibliomāts** (grāmatu pakomāti) – pakalpojuma raksturojums, izsnieguma analīze, vērtējums

Madonas novada bibliotēkai nav bibliomāta. Budžetā tas tika plānots, taču pie ekonomistiem ievietots atliktajos maksājumos, attiecīgi finansējums netika rasts.

- **E-grāmatu bibliotēka**

Tabula "E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati"

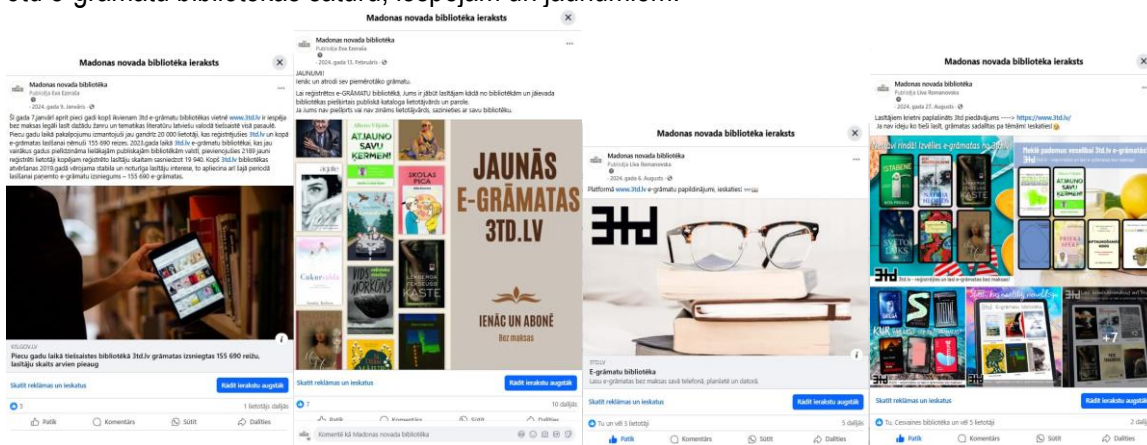
	2022	2023	2024
rāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits			
rāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits periodā			
rāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	4	4	0
rāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā			

Neskatoties uz to, ka e-grāmatu bibliotēkas lasītāju skaits pārskata periodā ir samazinājies par 13 lasītājiem, e-grāmatu bibliotēkas izsniegums ir pieaudzis par 16 e-grāmatām.

Izzinot lasītāju viedokli, ir lasītāju kategorija, kurai e-grāmatu formāts ļoti patīk, ir daļa, kuri e-grāmatu bibliotēkas krājumu izmanto gadījumos, kad iespējama grāmata nav pieejama uz vietas bibliotēkā. Un ir arī tādi lasītāji, kuri izmēģina e-grāmatas formātu, bet tomēr dod priekšroku iespēstajai grāmatai.

Gada ietvarā dažādos informācijas avotos publicēta un pārpublicēta informācija par 3td e-grāmatu bibliotēkas aktualitātēm, jaunumiem un iespējām, par 3td e-grāmatu bibliotēkas 5 gadu laikā paveikto un sasniegto.

12.novembrī Madonā - Madonas Valsts ģimnāzijā un Madonas novada bibliotēkā viesojās Kultūras informācijas sistēmu centra projekta koordinatore Agita Sagalajeva, interesentiem stāstot par 3td e-grāmatu bibliotēkas saturu, iespējām un jaunumiem.

- **Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti** (pētījumi, aptaujas, anketas u. tml.); jaunu lasītāju piesaiste
 ledzīvotāju anketēšana par bibliotēkas darba kvalitāti 2024.gadā netika veikta, taču vairākos pasākumos notikusi apmeklētāju apmierinātības un interešu izpēte.

Aicinājām apmeklētājus novērtēt nodarbību "Mākslīgā intelekta sintezēti teksti, attēli un video un ar tiem saistītie riski". Iegūtie rezultāti liecina, ka apmeklētāji ar aktivitāti kopumā ir bijuši ļoti apmierināti. Ierosinājumos, "par kādiem tematiem Jūs vēlētos nodarbības, apmācības, seminārus?!" (var minēt konkrētus tematus, lektoru vārdus, uzvārdus utt.), tika sniegtas sekojošas atbildes:

- Par darbu ar mērķgrupām - kā strādāt ar grupu dzīvokļu lasītājiem, padomi darbā ar senioriem
- Kādu praktisku nodarbību, piemēram, (papīra, kreppapīra) lielformāta ziedu gatavošana.
- tikšanās ar konkrētām personībām - Inesi Zanderi, stilisti Ingu Zaharovu, žurnālistiem levu Vānu, Arni Krauzi, Kristīni Garklāvu.

- Par tehnoloģijām un sociālajiem tīkliem - par Facebook un Instagram kontu izveidi un lietošanu padziļinātāk, sociālo kontu uzturēšana, Canva apmācības, turpināt ar praktisku darbošanos MI.
- Vingrošana sēdoša darba darītājiem.
- Inovatīvas idejas bibliotēku darbā. Par darba metodēm ar lasītājiem bērniem, skolēniem, tikšanās ar radošām personām.
- Tikšanās ar ceļotājiem, rakstniekiem, tulkotājiem.
- Par politisko un ekonomisko situāciju Eiropā.

Aicinājām novērtēt arī ekspedīciju "Projektu labās prakses piemēri ES pierobežā", tās dalībnieki ieteikuši dažādas aktivitātes, ko vēlētos apmeklēt, izzināt, apgūt nākotnē:

- ES investīcijas lokālajā vidē - Lubāna un tās apkārtnē. Pārrobežu vidē- Anīkšči (Lietuva) un projekti. Teiču purva taka ar gidu.
- Pieredzes stāsti no citu kultūras institūciju un organizāciju pārstāvjiem, kas īpašu uzmanību pievērš kādai kopienai vai sabiedrības grupai; nodarbības, kas palīdz izprast personas, kurām ir disleksija, autiskā spektra traucējumi u.tml.
- Labprāt, veidot apmācības un pieredzes braucienus pa pierobežu rajoniem.
- Par veselību, veselīgu ēšanu, psiholoģiju
- tikšanās ar Zani Daudziņu
- darbs sociālajos tīklos, novitātes
- Druvienas bijušas skolas, muižas atdzimšanas stāsts.
- Mani interesē, kā strādāt ar mākslīgo intelektu, kā veidot tekstus un attēlus, kādus rīkus izmantot.
- Uzzināt vairāk par cilvēkiem, kuri ar savu darbu un radošumu dod pienesumu mūsu Latvijai. Turpināt iepazīt Latviju.
- Par šādiem pašiem realizētiem projektiem citā pierobežā - Lietuva, Igaunija, Baltkrievija.
- Līdzīga ekspedīcija, piemēram, uz Valmieras pusi.

Šāda veida nelielas pasākumu apmeklētāju anketas ļauj ātri iegūt un apkopot datus, lai plānotu bibliotēkas nākotnes aktivitātes, projektus, balstoties uz iedzīvotāju interesēm un vēlmēm.

2025.gadā plānota apjomīgāka iedzīvotāju anketēšana, noskaidrojot iedzīvotāju apmierinātību ar bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem, bibliotēkas darbinieku profesionalitāti un esošo un potenciālo bibliotēkas apmeklētāju intereses.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums

Madonas novada bibliotēkas 1.stāvs pilnībā aprīkots, lai nodrošinātu pieejamību personām ar īpašām vajadzībām. Pie bibliotēkas ieejas izbūvēta uzbrauktuve, telpas bez sliekšņiem, atbilstoši aprīkotas labierīcības.

Apmeklētājiem ar redzes traucējumiem tiek piedāvāta videolupa un telulupa, brīvi pieejamas brilles ar statīvu no projekta "Brilles ar augstu pievienoto vērtību". Cilvēkiem ar redzes traucējumiem pieejamas arī audiogrāmatas.

Sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku, Madonas novada bibliotēkā izvietots piedāvājums - grāmatas palielinātā drukā, grāmatas vieglajā valodā, iespēja lietot grāmatas audio formātā.

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas piedāvāto literatūru šajā gadā izmantojuši 4 lasītāji. Grāmatas palielinātā drukā izsniegtas 3 lasītājiem.

Ar Latvijas Neredzīgo bibliotēkas piedāvājumu iepazīstināts kopienas "Baltā ūdensroze" speciālists. No piedāvātā klāsta speciālists izvēlējies tikai vienu grāmatu vieglajā valodā. Izprotot kopienas vajadzības un iespējas izmantot pielāgoto literatūru, sadarbība ar kopienu tiks turpināta arī 2025.gadā.

- **Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā** (*Noteiktu darbu izmantošana tādu personu vajadzībām, kuras ir neredzīgas vai ar citādām lasīšanas grūtībām* (Autortiesību likums (22.1 pants) https://likumi.lv/ta/id/5138#p22_1

Pielāgotā literatūra - dažas grāmatas palielinātā drukā un vieglajā valodā - Madonas novada bibliotēkas krājumā ir iekļautas, bet daudz plašāku piedāvājumu visā reģionā nodrošina 2024.gada novembrī noslēgtā Vienošanās par sadarbību starpbibliotēku abonementa ietvaros starp Latvijas Neredzīgo bibliotēku. Vienošanās mērķis - Madonas reģionā sekmēt un pilnveidot bibliotekāro un informacionālo pakalpojumu nodrošināšanu pielāgotā formātā (audioformātā, palielinātā drukā, Braila rakstā), kā arī adaptētus vieglajā valodā.

Tabula "Pielāgotā literatūra bibliotēkas krājumā"

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	2
Grāmatas vieglajā valodā	2

- Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām**

Plānojot un organizējot pasākumus, Madonas novada bibliotēkas kolektīvs centies uzrunāt iespējami plašu mērķgrupu un interešu grupu loku - ģimenes, ceļotājus, seniorus, strādājošos u.c.

"Ģimeņu sestdiena bibliotēkā" ir regulārs pasākumu cikls, kas vienuviet pulcina ģimenes vairākās paaudzēs - bērnus, vecākus un vecvecākus, piedāvājot dažādas radošas, izklaidējošas un izglītojošas aktivitātes. 11.maijā notika Eiropas ģimeņu sestdiena, lai akcentētu to ģimeņu dzīvesstāstus, kur viens no vecākiem ir citas Eiropas Savienības dalībvalsts pilsonis, otrs - latvietis, kur latviešu ģimene izmēģinājusi laimi citā ES dalībvalstī, bet nolēmusi atgriezties atpakaļ Latvijā. Ģimenēm saistošas bija arī Eiropas muzeju nakts aktivitātes 18.maijā. 7.jūnijā pilsētas svētku ietvaros ģimenes varēja iesaistīties izziņošās un izklaidējošās aktivitātēs "Dzīvo, radi un dari zaļi", izaicināt sevi Madonas novada bibliotēkas organizētā orientēšanas spēlē "Vietas, lietas, savieši-grāmatās par Madonu" un noslēgumā noklausīties "Čučumuižas" koncertu.

Strādājošo auditorijai 14.februārī piedāvājam semināru "Mākslīgā intelekta iespējas", 14.martā nodarbību "Mākslīgā intelekta sintezēti teksti, attēli un video un ar tiem saistītie riski".

Ceļotājus 24.februārī aicinājam uz aktivitāti "CAMINO DE SANTIAGO. Stāsti un foto par Svētā Jēkaba ceļu Latvijā un pasaulē"; vasaras mēnešos - piedzīvot orientēšanās spēli "20 gadi – 20 sasniegumi"; jūnijā un jūlijā Konferenču zālē ielūkoties Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja ceļojošajā izstādē "Apceļo dzimto zemi!".

Vides aktīvistus un ikvienu dabas cienītāju aicinājām aizdomāties par ANO ilgtspējīgās attīstības 13.mērķi "Rīcība klimata jomā, 14.mērķi "Dzīvība ūdenī" un 15. mērķi "Dzīvība uz zemes": martā un aprīlī ielūkojoties izstādē "Meži un dabas vērtības", 27.septembrī rosinājām iesaistīties performatīvā sarunā ar Lubānas lietišķā teātra grupu (Ilze Kraukle, Jānis Balodis, Elizabete Šiklova) par dabu, cilvēku un Lubāna ezeru, kā arī aplūkot izstādi "Lubāns: kur satiekas daba un cilvēks", ko veidojis Latvijas Dabas fonds; no 16.decembra bibliotēkā bija aplūkojama LVM Kalsnavas arborētuma izstāde "Māsas egles".

Literatūras entuziastiem: tika piedāvāta iespēja 9.aprīlī piedalīties Bronislavas Martuževas simtgadei veltītā pasākumā "Raksta Rakstītāja"; aprīlī un maijā ielūkoties izstādē "Ilzes Indrānes dzīves dzirkstis"; 26.aprīlī iesaistīties Grāmatu svētku aktivitātēs; 8.maijā iesaistīties literārajā darbnīcā – kultūras žurnālistes Liegas Piešinas sarunā ar dzejnieku, literatūrzinātnieku Māri Salēju (Marians Rižijs) un grāmatizdevēju, tulkotāju Renāti Punku; maijā ielūkoties fotogrāfes un grāmatu blogeres Sandras Kokas foto izstādē "Grāmatu ceļa kartes"; no augusta līdz decembrim iesaistīties projekta "Lasu. Domāju. Satieku" aktivitātēs, tiekoties ar augstvērtīgas literatūras autoriem. Šajā gadā atjaunota arī lasītāju klubiņa aktīvā darbība - tikšanās klātienē - 18.jūlijā "Rozā sapņu pinumos"; 10.oktobrī "Sievietes intuīcija". 28.novembrī tika organizēta tikšanās ar kriminālromāna "Tās ir tikai sakrītības" autori Lienu Hačatranu.

Tos, kuriem aktuālas digitālās prasmes, no 13. līdz 18. maijam aicinājām piedalīties ikgadējā informatīvi izglītojošā kampaņā "Digitālā nedēļa 2024", bet 30.oktobrī uz pasākumu "Izglītības tehnoloģiju izmantošana mācību procesā".

Senioriem no 22. aprīļa līdz 3. maijam bibliotēkā norisinājās neformālās izglītības programmas datorapmācības senioriem "No pamatprasmēm līdz digitālajiem pakalpojumiem".

Mākslas cienītājiem: Konferenču zālē jūlijā bija skatāma mākslinieka Druvja Ābrama linogravīras tehnikas darbu izstāde; augustā, septembrī "Ērikam Caunem 100" – piemiņas izstāde vestienietim, pedagogam un gleznotājam; Andra Vētras fotoizstāde "Dzīves mirkļi"; novembrī Tautas tēlotājmākslas studijas "Madona" dalībnieku gleznu izstāde.

- **Uzziņu un informācijas darbs** – īsi, aprakstoši (situācijas apraksts, vērtējums)

2024.gadā Madonas novada bibliotēkā sniegtas 6244 uzziņas, apmeklētāji saņēmuši 237 konsultācijas par dažādiem e-pakalpojumiem, veiktas 42 individuālās datorapmācības un 16 apmācības darbā ar viedtālruni.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, sniegto uzziņu skaits pieaudzis par 1,7%, sniegto telefonapmācību skaits samazinājies par 20%, bet ikdienas datorapmācību skaits pieaudzis par 13%.

Jautājumos par e-pakalpojumiem, iedzīvotāji kļuvuši ziņošāki un patstāvīgāki, salīdzinot ar 2023.gadu, sniegto konsultāciju skaits par dažādiem e-pakalpojumiem samazinājies par 21%.

Nemot vērā faktu, ka no 2025. gada 1. janvāra plānotas izmaiņas personas identifikācijas jeb pieslēgšanās veidā Valsts pārvaldes pakalpojumu portālā Latvija.gov.lv, iespējams prognozēt, ka e-pakalpojumu jomā nākošais gads būs aktīvs.

Europa Direct informācijas centra, Eiropas Savienības informācijas punkta darbība

Atbilstoši ANO ilgtspējīgās attīstības 17.mērķim "Sadarbība", 2025.gadā turpināts kopprojekts ar Gulbenes novada un Alūksnes pilsētas bibliotēku - "Europe Direct", ko vada un pārrauga Eiropas Komisija. Europe Direct Gulbenē pakalpojumu sniegšanas vietā Madonā iedzīvotājiem sniegtas 178 uzziņas un konsultācijas.

Noorganizētas 14 aktivitātes, to skaitā, tādi ikgadēji pasākumi kā Ziemeļvalstu diena, Eiropas Valodu diena, izglītojošas un izklaidējošas aktivitātes "Dzīvo, radi un dari zaļi!" pilsētas svētku ietvaros, Eiropas dienai veltīts seminārs, diskusija Grāmatu svētku ietvaros "Zeme pieder mums vai mēs piederam zemei?" (atbilst ANO Ilgtspējīgās attīstības 13. un 15. mērķim), Eiropas Autoru diena, izziņoša ekspedīcija "Projektu labās prakses piemēri ES pierobežā" (atbilst ANO Ilgtspējīgās attīstības 11. mērķim).

Eiropas kiberdrošības mēneša ietvaros noorganizēta aktivitāte "Izglītības tehnoloģiju izmantošana mācību procesā", kuras ietvaros kopā ar SIA "Tomega" speciālistiem bija iespēja iepazīt jaunākās tehnoloģijas un apgūt lāzergravēšanas pamatus. Šīs aktivitātes galvenā mērķauditorija bija pedagogi.

Vasaras mēnešos Europe Direct Gulbenē interesentiem piedāvāja iesaistīties orientēšanās spēlē "20 gadi - 20 sasniegumi", ļaujot apmeklēt 20 objektus Alūksnes, Gulbenes un Madonas novados, kuru izveidē vai atjaunošanā ir izmantots Eiropas Savienības līdzfinansējums. Šī aktivitāte pilnībā atbilst ANO Ilgtspējīgās attīstības 11. mērķim "Ilgtspējīga pilsētas un kopienas".

Eiropas Savienības informācijas lasītavā eksponētas informatīvas izstādes par ES aktualitātēm, piemēram, Beļģijas prezidentūra ES Padomē, Ungārijas prezidentūra ES Padomē, Eiropas Komisijas Tulkošanas ģenerāldirektorāta apkopotā ceļojošo grāmatu izstāde "Pinokio"- 40 grāmatu kolekciju 38 valodās u.c.

Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas līdzfinansējums ļāvis realizēt Eiropas dienai veltītu aktivitāti "Eiropas ģimeņu sestdiena". Pasākuma trīs galvenie stūrakmeņi bija ģimene, Eiropas Savienības valstis savā dažādībā, kā arī Eiropas virtuve. Pasākuma laikā bija iespēja piedalīties degustācijā, minot valstīm raksturīgos produktus. Viļcāņu ģimene klātesošos iepazīstināja ar dzīvi Vācijā un pastāstīja, kāpēc tomēr labi būt atpakaļ Latvijā, savukārt Monesi kā itāļu-latviešu ģimene pastāstīja par savu izvēli veidot ģimeni un biznesu Latvijā.

- **Bibliotēkas izglītojošā darbība** (situācijas apraksts, vērtējums)

Izglītojošā darbība bibliotēkā ir nemītīgs ikdienas darbs - sniedzot individuālas konsultācijas darbā ar datoru, viedtālruni, konsultējot par e-pakalpojumiem. Gada gaitā organizētas arī vairākas aktivitātes, kas vērstas uz plašāku sabiedrības izglītošanas procesu, lai mazinātu nevienlīdzību un radītu ilgtspējīgas kopienas, atbilstoši ANO ilgtspējīgās attīstības 4. mērķim "Kvalitatīva izglītība", 10. mērķim - "Mazināta nevienlīdzība" un 11. mērķim - "Ilgtspējīga pilsēta un kopienas".

Saņemta Madonas novada pašvaldības Atļauja pieaugušo neformālās izglītības programmas "No pamatprasmēm līdz digitālajiem pakalpojumiem" (21 stunda) īstenošanai Madonas novada bibliotēkā, un no 22. aprīļa līdz 3. maijam programma "No pamatprasmēm līdz digitālajiem pakalpojumiem" realizēta. To apguva 12 Madonas novada seniori. Mācību programmas ietvaros dalībnieki apguva 7 moduljus, un katram no tiem tika veltīta viena nodarbība, kas ilga 3 stundas. Šīs apmācības ir apliecinājums tam, ka senioriem ir liela vēlme apgūt jaunākās tehnoloģijas un pilnvērtīgi izmantot digitālos pakalpojumus un to piedāvātās iespējas. Apmācības tika realizētas pateicoties Madonas novada pašvaldības finansiālajam atbalstam.

Sadarbībā ar Izglītības centru Tomega noorganizēta prof. pilnveides programma "Izglītības tehnoloģiju izmantošana mācību procesā", piedāvājot tehnoloģiju EXPO, iekļaujot Prezentācijas, paraugdemonstrējumus, diskusijas, jautājumu – atbilžu sesijas par tēmām 3D druka, robotika, virtuālā realitāte, lāzergravēšana/ lāzrgriešana, virtuālās tūres.

30.oktobrī Madonas novada bibliotēkā noorganizēta aktivitāte "Izglītības tehnoloģiju izmantošana mācību procesā", kuras ietvaros kopā ar SIA "Tomega" speciālistiem bija iespēja iepazīt jaunākās tehnoloģijas un apgūt lāzergravēšanas pamatus. Šīs aktivitātes galvenā mērķauditorija bija pedagogi.

Digitālās nedēļas ietvaros ikvienam interesentam piedāvātas individuālas konsultācijas digitālo prasmju pilnveidei, kā arī digitālo iespēju centra - Digitēkas - apmeklējums.

Uzsākta dalība projektā Sabiedrības digitālo prasmju attīstība" (Nr.2.3.2.1.i.0/1/23/I/CFLA/001), 2024.

Medijpratība (mērķauditorija, pasākumi, izglītojošā darbība, analīze)

Gadu no gada arvien aktuālāki kļūst jautājumi par mākslīgo intelektu un ar to saistītajiem izaicinājumiem medijpratības kontekstā, tāpēc Madonas novada bibliotēkas aktivitātēs vairākkārt tikusi

iekļauta mākslīgā intelekta tematika - izglītojot, rosinot vērtēt un analizēt, atbilstīgi ANO ilgspējīgās attīstības 4. mērķim "Kvalitatīva izglītība".

14.februārī interesentus (galvenokārt strādājošos, bet pieaicinot jebkuru interesentu) aicinājām uz semināru "Mākslīgā intelekta iespējas", ko vadīja Guntis Laicāns, kurš pedagoģiskās iemaņas guvis strādājot kā Baltijas Datoru akadēmijas pasniedzējs, bet ikdienā strādā par IT sistēmas administratoru Balvu Centrālajā bibliotēkā. Seminārs bija aktuāls tiem apmeklētājiem, kuri vēlējās uzzināt, kā mākslīgais intelekts strādā cilvēka labā, iepazīstot mākslīgā intelekta iespējas un rīkus, kas var noderēt darbā, mācībā, ikdienā.

14.martā noorganizēta tikšanās ar medijpratības ekspertu Klintu Ločmeli. Nodarbības "Mākslīgā intelekta sintezēti teksti, attēli un video un ar tiem saistītie riski" laikā iepazīts gan mākslīgā intelekta pozitīvais guvums, gan arī ēnas puse, kā arī stiprināta apmeklētāju medijpratība.

No 24. līdz 31.oktobrim - Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļas ietvaros - astoņu dienu garumā sociālajos tīklos dalījāmies ar vērtīgām platformām un rīkiem, kuros meklēt noderīgu informāciju par medijpratību, tādējādi veicinot iedzīvotāju medijpratību un informācijpratību.

- **Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums** – tabula "BIS ALISE izmantošana" + Tsi, aprakstoši (vai visām reģiona bibliotēkām ir "ALISE", kādus moduljus izmanto, kataloga veidošanas dinamika, lietotāju iespējas katalogā u. tml.)

Kopš 2024.gada Madonas un Varakļānu novada bibliotēku kopkatalogam pieejama jauna versija – AlisePAC. Tā ir radīta ar mērķi uzlabot kopkataloga lietojamību - padarīt informācijas meklēšanu viegli saprotamu un ērti izmantojamu. Kopkatalogam ir arī jauns vizuālais noformējums.

Jaunā kopkataloga iespējas:

- Pieejama vienkāršā meklēšana;
- Plašas atlases un filtrēšanas iespējas (Pieejamie filtri: Bibliotēkas, Filiāles, Katalogi, Resursu veidi, Autori, Temati, Valodas, Sērijas, Izdevēji, Izdošanas gads);
- Attēloti izdevuma vāki, pieejamas anotācijas;

- Iespējams iestatīt, kā attēlot informācijas sarakstu: Režģa vai Saraksta formā. Saraksta formā tiek attēlota arī anotācija;
- Atlasīto informāciju iespējams kārtot pēc autora, nosaukuma; izdošanas gada; ievades datuma;
- Frāzi meklē automatiski bez pēdiņām;
- Automatiski meklē gan Elektroniskajā katalogā, gan novadpētniecības datubāzē;
- Maksimālais meklēšanas atlasē ierakstu skaits 5000;
- Jaunumu sadaļā attēloti 1000 izdevumi no jaunākajiem sūtījumiem;
- Ērti piekļūt ārējām saitēm, kas ved uz 3td E-grāmatu bibliotēku; kopkataloga iepriekšējo versiju;
- Kopkataloga sākumlapā pieejamas bibliotēkas veidotās kolekcijas, piemēram, grāmatu TOPs vai citas tematiskās kolekcijas.

Tabula "BIS ALISE izmantošana"

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Pasūtīts (Web) eksemplāru (2024)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana	
2	44, t.sk., 25 publ., 19-skolu	1, 42	43	43	43	1066

Tabula "Autorizētie lietotāji"

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	2350	2861	2436	+22%; -15%
Autorizētie lietotāji kopā	819	851	810	+4%; -5%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	131	145	81	+11%; -44%

- **Iekšzemes un starptautiskais SBA:**
 - ✓ tabula "SBA rādītāji" + secinājumi
 - ✓ pieprasījumu analīze pēc izvēles

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	197	209	172
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	1326	1204	1058

No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits	10	10	25
--	----	----	----

2024. gadā Madonas novada bibliotēkas krājumu izmantoja 25 bibliotēkas, t.sk. bērnu literatūras nodaļas krājumu izmantoja 22, AML krājumu 7, uzzinu lasītavas krājumu 10 bibliotēkas. Visaktīvāk SBA darbojas Aronas (izsniegti 59 iespieddarbi), Barkavas (62), Bērzaunes (154), Cesvaines (75), Ērgļu (91), Kalsnavas (33), Lazdonas (82), Lubānas (75), Ļaudonas (37), Mārcienas (83), Ošupes (36), Vestienas (59) bibliotēkas. Šogad nebija neviena pieprasījuma no Varakļānu pagasta Stirnienes bibliotēkas.

Bibliotēkas lietotāji atzinīgi novērtē un izmanto mūsu kvalitatīvo un daudzveidīgo krājumu. Lasītāji īpaši ir gandarīti, ja meklētais izdevums, kas ir vienīgais eksemplārs visā novadā, ir pieejams. Šogad tādas pērles atradām Vestienas (Mednieka rokasgrāmata, 1976), Lubānas (Faulzs, Dž. Burvis, 2001), Kalsnavas (Godins, S. radošais ceļojums, 2022), Bikšēres (Eriksens, E. Identitāte: jaunība un krīze, 1998, Allens, V. Bez spalvām, 2022), Dzelzavas (Kalbergs V. Cilvēka anatomija, 1971), Mārcienas (Repule, I. Psihomātika, 2021), Cesvaines (Eglītis, A. Cilvēks grib spēlēt, 2016), Madonas pilsētas vidusskolas (Teivens, A. Latvijas lauku ceļi un krogi, 1995), Liezēres pamatskolas (Leja, A. Sporta biedrības "Vārpa" vēsture, 1999), bibliotēkās.

Nemot vērā lietotāju lielo interesi par jaunieguvumiem, izmantojam citu bibliotēku krājumus, kur lietotāju skaits nav tik liels un līdz ar to arī jaunieguvumi nav tik pieprasīti. Barkavas bibliotēka uz neilgu laiku SBA kārtā izsniedza madonietes grāmatu Hačatrjana, L. Tās ir tikai sakrītības, Žavo, A. Mana digitālā bērnība, Praulienas bibliotēka Gārnesa, B. Ķīmijas stundas.

Lasītājiem mācību procesā ir svarīgi pēc iespējas ātrāk saņemt vajadzīgo grāmatu. Reizēm pieprasījumu nevaram izpildīt savlaicīgi, jo pasūtījuma izpilde ir atkarīga no citu bibliotēku kolēģu iespējām nokļūt Madonas bibliotēkā.

SBA ir liels ieguvums Madonas pilsētas vidusskolas un Madonas Valsts ģimnāzijas bibliotēkām. Arī šogad visas novada bibliotēkas atsaucās vidusskolas lūgumam un palīdzēja nodrošināt mācību procesam ieteicamās literatūras (Ikstena N. Mātes piens) nepieciešamo eksemplāru skaitu. Madonas novada bibliotēka darbojas kā koordinators šajā procesā.

SBA 2024.gada izmantoja 72 lasītāju, t.sk., 7 lasītāji saņēma nepieciešamo literatūru no LNB, 4 lasītāji izmantoja Latvijas Neredzīgo bibliotēkas piedāvāto literatūru. Grāmatas palielinātā drukā bija izsniegtas 3 lasītājiem. Ar Latvijas Neredzīgo bibliotēkas piedāvājumu tika iepazīstināta kopienas "Baltā ūdensroze" speciālists. No piedāvātā klāsta speciālists izvēlējās tikai vienu grāmatu vieglajā valodā Dinija Bite. Briša stāsts. Izprotot kopienas vajadzības un iespējas izmantot pielāgoto literatūru, turpināsim sadarbību ar kopienu arī 2025.gadā.

- **Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā**

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

6. Krājums

- **Krājuma komplektēšanas politika un organizācija:**

Madonas novada bibliotēkas krājums tiek veidots un uzturēts saskaņā ar "Madonas novada bibliotēkas krājuma attīstības politiku 2021.-2025. gadam" (apstiprināta 2020. gada 30. jūnijā). Šī gada krājuma komplektēšanas prioritātes: novadpētniecības krājuma attīstība - digitalizācija.

Krājuma komplektēšanas galvenie noteicošie faktori ir nemainīgi: piešķirtais finansējums, lietotāju pieprasījums un izdevēju piedāvājums. Balstoties uz šiem faktoriem, krājums regulāri tiek papildināts ar jauniem izdevumiem. Prioritātes - latviešu oriģinālliteratūra, novadnieku izdevumi, tulkotā literatūra un augstvērtīga aktuālākā nozaru literatūra un, protams, grāmatas bērniem un jauniešiem. Lasītājiem pieejams daudzveidīgs periodisko izdevumu klāsts, kas aptver dažādas tematiskās intereses. Ievērojami paplašināts spēļu piedāvājums.

Saistībā ar tehnoloģiju attīstības tendencēm un piedāvātajām iespējām, novērojams, ka mazāk aktuāls ir audiovizuālo materiālu iepirkums. Daudzos datoros vairs nav disku lasītāju, CD/DVD tīrais mūža ilgums, kā arī interaktīvās televīzijas piedāvājuma priekšrocības.

Norit regulārs darbs pie krājuma stāvokļa izvērtēšanas.

- **Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:**

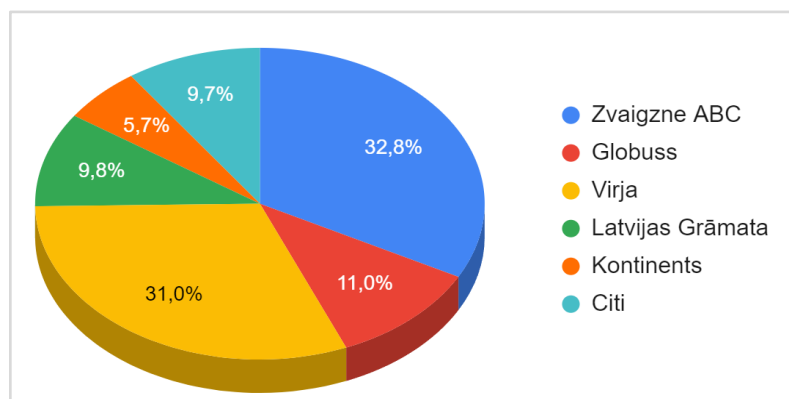
Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	10366	15067	17835
<i>t. sk. grāmatām</i>	7642	12436	13891
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	2496	2529	2848
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	1,43	2,11	2,46
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	10366	15067	17835

Situācijas vērtējums

Sākot no 2023.gada krājuma finansiālais stāvoklis uzlabojas. Salīdzinot ar pagājušo gadu, tas pieaudzis par 18 %, kas ir ļoti pozitīvi vērtējams, jo ar katru gadu palielinās arī grāmatu cenas. Šogad vienas iepirtās grāmatas vidējā cena ir sasniegusi 12,75 Eur, kas ir par 47 centiem vairāk kā pagājušajā gadā. Grāmatas tiek iepirktas no izdevniecībām, lai nodrošinātu visizdevīgākās cenas. Šogad izveidojusies jauna sadarbība ar izdevniecību Helios, Jānis Roze un Aminori.

2024.gadā kopā ir saņemti 2386 jaunieguvumi no 14 piegādātājiem. Detalizētu informāciju skatīt 6.1.attēlā

6.1. att. "Par pašvaldības līdzekļiem iepirkto jaunieguvumu piegādātāji"

- **Krājuma pārbaude (inventarizācija) – īsi, aprakstoši + novērojumi, secinājumi.**
Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta. Tā tika veikta 2015. gadā. Šogad tika veikta inventarizācija atsevišķi novadpētniecības krājumam.
Šogad veiktas 12 inventarizācijas pagastu bibliotēkās: Kraukļu, Stirnienes, Barkavas, Jumurdas, Meirānu, Sausnējas, Cescvaines, Mētrienas, Vestienas, Murmastienes, Lazdonas un Sarkanu pagasta Biksēres bibliotēkā.
- **Krājuma rādītāji:**

Tabula "Krājuma rādītāji"

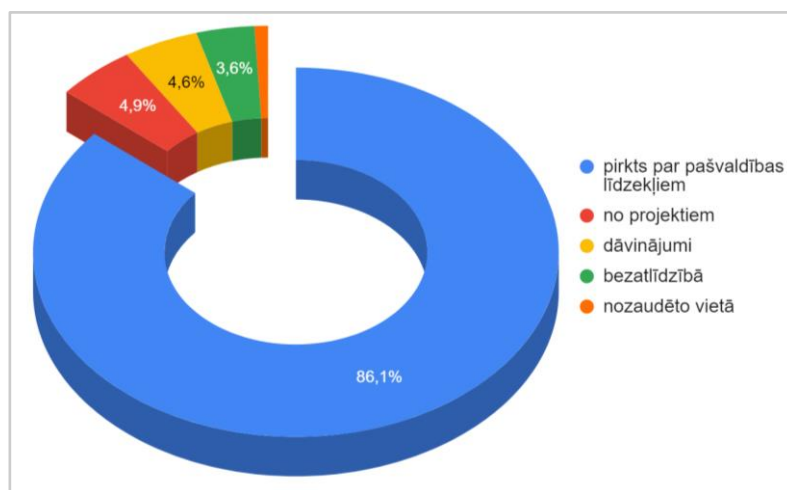
	2022	2023	2024
Jaunieguvumi kopā	2456	2273	2385
<i>t. sk. grāmatas</i>	1072	1144	1281
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	292	295	340
<i>t. sk. bērniem</i>	311	360	375
Izslēgtie dokumenti	2657	2163	3013
Krājuma kopskaits	60963	61079	60457
Grāmatu krājuma apgrozība	0,72	0,87	0,51
Periodisko izdevumu apgrozība	0,73	0,93	0,44

Situācijas vērtējums

Salīdzinot ar 2023. gadu, šogad kopējais jaunieguvumu skaits ir par 112 eksemplāriem lielāks nekā pagājušajā gadā - līdz ar to šogad palielinājies arī jauniegūto grāmatu, latviešu daiļliteratūras un bērnu grāmatu jaunieguvumu kopskaits.

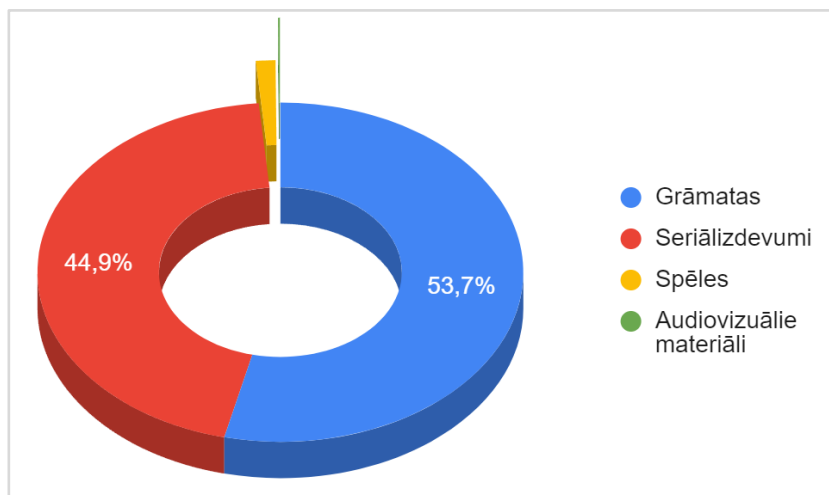
Šogad ir ievērojami pieaudzis norakstīto eksemplāru skaits, taču pie krājuma izvērtēšanas un norakstīšanas ir jāstrādā arī turpmāk, par ko liecina arī krājuma apgrozība. Detalizētai informācijai Skatīt tabulu "Krājuma rādītāji".

Vislielāko daļu jeb 86% no jaunieguvumiem nodrošina pašvaldības piešķirtais finansējums, tad seko jaunieguvumi no projektiem (LNB: BJŽ un Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām), dāvinājumi, un bezatlīdzībā nodotie eksemplāri (kopā 13,1%) un 0,8 % saņemti no lasītājiem nozaudēto grāmatu vietā. Detalizētu informāciju skatīt 6.2.attēlā

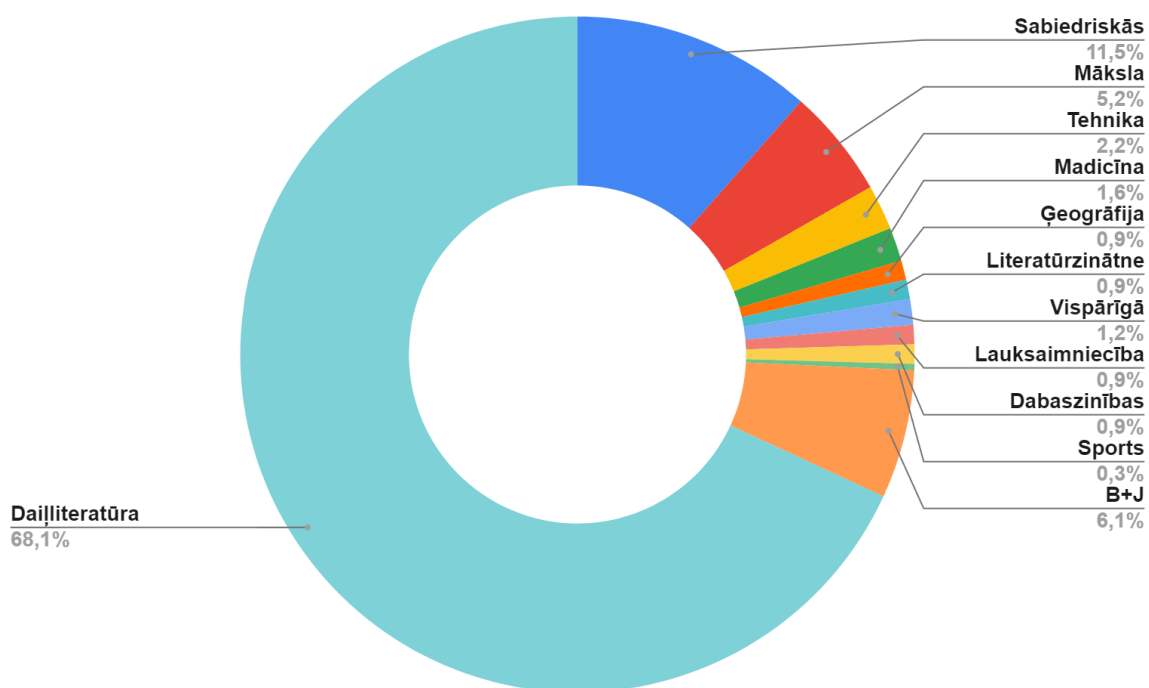
6.2. att. "Jaunieguvumi pēc piegādes avotiem"

Grāmatu krājums papildinājies par 1281 eksemplāru, seriālizdevumi par 1070, spēles par 31 un audiovizuālie materiāli par 1 vienību. Jaunieguvumu kopskaitā iekļauti arī dāvinājumi, jaunieguvumi no projektiem, kā arī bezatlīdzībā saņemtie eksemplāri.

6.3.att. "Jaunieguvumu iedalījums pēc veidiem"

Aptuveni divas trešdaļas no visiem jaunieguvumiem sastāda daiļliteratūra, savukārt 38,3% no daiļliteratūras ir latviešu daiļliteratūra. Starp nozaru literatūru trīs populārākās ir: sabiedriskās zinātnes, māksla un tehnika. Bērnu un jauniešu literatūra (B un J) sastāda 6,1 % no visiem jaunieguvumiem. Detalizētu informāciju skatīt 6.4.attēlā.

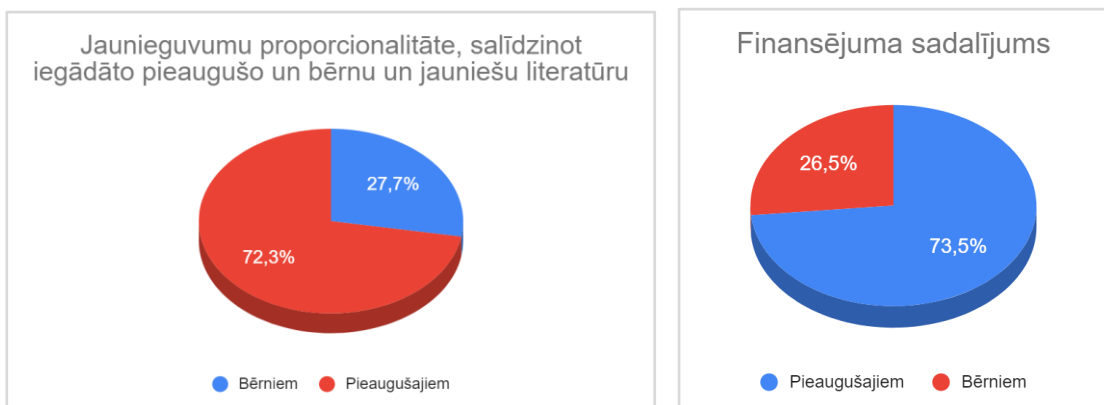
6.4.att. "Jaunieguvumu sadalījums pa nozarēm"

- Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā. Jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles, diski u.c.)

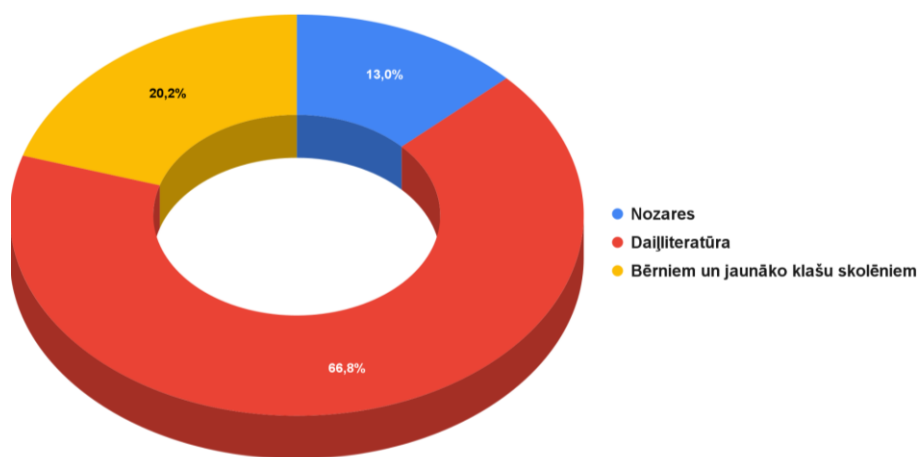
Bērnu un jauniešu auditorijai šajā gadā novirzīta mazliet vairāk kā viena ceturtda daļa no pašvaldības piešķirtā finansējuma (3693 Eiro). Par pašvaldības piešķirto finansējumu jauniešiem bērnu un jauniešu auditorijai sastāda 27,7 % no kopējā jauniešiem skaita. Detalizētu informāciju skatīt 6.5. attēlā.

6.5. att. Bērnu un jauniešu literatūras jauniešiem proporcionalitāte salīdzinot ar pieaugušo literatūru un finansiālais sadalījums.

Bērnu un jauniešu auditorijai 76,5% sastāda grāmatu jauniešiem, savukārt aptuveni vienu ceturto daļu no visiem jauniešiem sastāda periodika (17,6%) un alternatīvo lietu komplektēšana - spēles (5,9%).

Vislielāko daļu no jauniešiem sastāda daiļliteratūra (66,8%) savukārt no visas daiļliteratūras kopskaita **28% ir latviešu daiļliteratūra**. Viena piektā daļa no jauniešiem ir grāmatas bērniem un jaunāko klašu skolēniem, savukārt nozares sastāda 13%, no kurām vispopulārākā ir māksla un sabiedriskās nozares.

6.6.att. "Jauniešiem iedalījums pa nozarēm"

Datubāzes:

- ✓ abonētās tiešsaistes datubāzes (t. sk. ar piekļuvi ārpus bibliotēkas telpām)
- ✓ pašu veidotās datubāzes (izņemot novadpētniecības datubāzi, kuru aplūko novadpētniecības sadaļā)
- ✓ datubāzu izmantojuma rādītāji – tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums" + secinājumi

Dabubāze	2022	2023	2024
Letonika			
skatījumi	136	460	356
piekļuves sesiju skaits	113	221	306
lejuplāžu skaits			
News			
skatījumi	171	109	56
Nozare.lv			
lejuplāžu skaits			
skatījumi	61		
Britannica			
lejuplāžu skaits	13376	12464	7406
LETA Arhīvs			
lejuplāžu skaits			
skatījumi		5	

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

- **Krājuma un datubāzu popularizēšana** (aprakstoši vai tabulas veidā – pēc izvēles)

Krājums regulāri tiek popularizēts ar literāro izstāžu starpniecību - gan gada aktivitāšu plānā iekļautās izstādes, piemēram, Abonementā martā eksponēta grāmatu izstāde "Es kāpt gribu kalnā visaugstākā. Ne spēka man pietrūkst, ne bail man no kā dzejniekam Vilim Plūdonim - 150", Uzziņu lasītavā maijā izstāde "Ieziedēt savā dārzā" - dārzkopības, puķkopības grāmatu izstāde, Eiropas Savienības informācijas lasītavā izstāde "Ungārijas prezidentūra ES Padomē", aprīlī Abonementā eksponēta ļoti atbilstoša izstāde par godu Bibliotēku nedēļai - "Grāmatu autori - bibliotekāri". Izstādes tapušas arī pieskaņojoties aktivitātēm, kas notiek bibliotēkā, piemēram, tiekoties ar VKKF projekta "Lasu. Domāju. Satieku" autoriem, katrā aktivitātē tika eksponētas konkrētā autora grāmatas.

Lasītāju klubiņa aktivitātēm tapušas īpaši skaistas, gardas un greznas grāmatu izstādes. Lasītāju klubiņa Whats app grupa ir platforma, kur aktīvajiem lasītājiem apmainīties ar grāmatu aktualitātēm.

Turpināta sociālo tīklu rubrika “Iesaka bibliotekārs” - popularizējot bibliotekāru iecienīto lasāmvielu, sagatavoti uzskatāmi materiāli par jaunieguvumiem. Sagatavots arī Ziemassvētku grāmatu Adventes kalendārs jeb Madonas novada bibliotēkas 24 Ziemassvētku grāmatas.

Sakarā ar kadru mainību Pakalpojumu nodaļā, 2024.gadā izpalikušas publiskas datubāzu popularizēšanas aktivitātes, taču informācija par datubāzēm izvietota Uzziņu lasītavā pie datoriem, kas paredzēti informācijas meklēšanai, par datubāzēm individuāli stāstīts bibliotēkas apmeklētājiem. Statistikas dati par datubāzu izmantojumu liecina, ka 2025.gadā nepieciešama aktīva sociālo tīklu kampaņa par datubāzēm.

Statistiku par datubāzu Nozare.lv un LETA arhīvs izmantojumu 2024.gadā tehnisku iemeslu dēļ nav izdevies nolasīt.

“Lai driķu mašīne, ne lūst, trūkst, bet žigli griežas.” / A. Leitāns/ - izstādē no cikla Grāmatai -500 tika atspoguļotas dažādu apgādu un izdevniecību grāmatas.

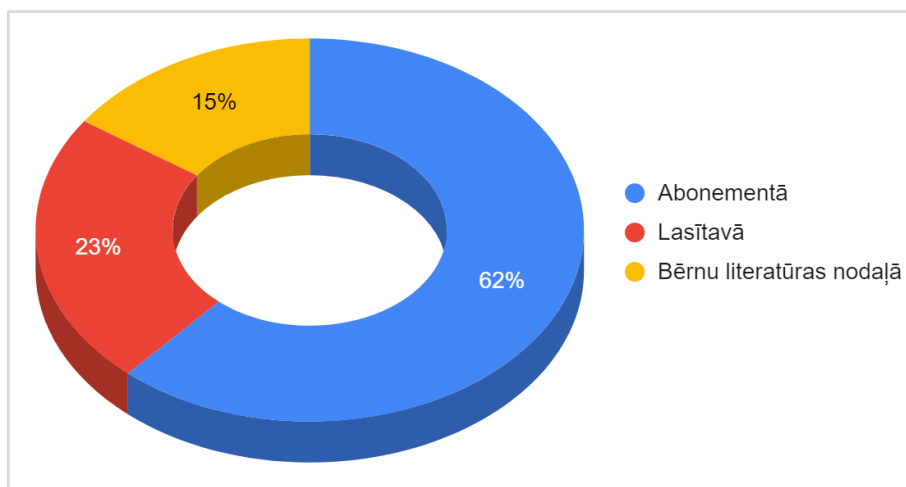
- **Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” (finansiālais piešķirums, publicitāte, izsniegums, piedāvājuma analīze)**

Šogad kopējā projekta summa, kas tika piešķirta uz visām Madonas novada publiskajām bibliotēkām ir 3712,10 Eur jeb katrai bibliotēkai 168,53 Eur. Piešķirtā summa, ņemot vērā, nav pārāk liela, tomēr pagastu bibliotēkām šis projekts sniedz ievērojamu atbalstu. Vidēji rēķinot, tie ir 14 eksemplāri vienai bibliotēkai. Lai katras bibliotēkas krājums tiktu papildināts atbilstoši tās vajadzībām, katram bibliotekāriem ir iespēja sakomplektēt un izvēlēties nepieciešamās grāmatas no plašā piedāvājuma klāsta.

Par programmu “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” iepazīstinājām novada iedzīvotājus ar laikraksta “Madonas Vēstnesis” starpniecību novembra numurā ievietojot informatīvu rakstu, kā arī informējām sekotājus bibliotēkas sociālajos tīklos.

Madonas novada bibliotēkai piešķirtas grāmatas 180,22 Eur apmērā. No iegūtajiem eksemplāriem (kopskaitā 13) 62% procenti papildinājuši abonementa krājumu, 23% lasītavas, 15% papildinājuši bērnu literatūras nodaļas krājumu.

No projekta 13 iegūtajām grāmatām, 2024.gadā tika izsniegtas 8 grāmatas ar kopējo izsnieguma skaitu - 10 reizes. Tomēr šis skaitlis nav īpaši objektīvs, jo grāmatas lasītājiem šī pārskata periodā bija pieejamas sākot no 28.novembra līdz 31.decembrim.

6.7. att. "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" sadalījums MNB filiālēs

- **Darbs ar parādniekiem** – aprakstoši (pēc izvēles)
Aptuveni reizi mēnesī tiek atlasīti dati par parādniekiem Bērnu literatūras nodaļā. Pēc saraksta zvanām uz norādītajiem vecāku (galvotāju) tālruna numuriem, aicinot atgriezt bibliotēkas grāmatas. Rezultāti ir dažādi - reizēm cilvēki kļūst nelaipni, bet pārsvarā apsolās grāmatas tuvākajā laikā atnest. Mēdz gadīties, ka tālruna numuri ir novecojuši vai arī uz zvaniem netiek atbildēts.
- **Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības, galvenie secinājumi pārskata periodā**
Krājuma izsnieguma rādītāji ir ievērojami pazeminājušies, tāpēc ir nepieciešams būtiski izvērtēt krājuma stāvokli. Viens no mīnusiem ir tas, ka abonementa un lasītavas krājums dublējas, jo vēsturiski lasītavas krājums netika izsniegts lasītājiem uz mājām, taču šī prakse ir novecojusi un vairs netiek piekopta, un lasītavas krājums ir pieejams līdzņemšanai uz mājām. Tuvākajā nākotnē būtu nepieciešams kritiski izvērtēt krājumu un strādāt pie lieko dublešu, un saturā novecojuša krājuma norakstīšanas.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

- **Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji**

Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas darbība balstās uz pamatvērtībām-aktivitātēm, kas veicina lasītpraksi un lasītprasmi, popularizē lasīšanu kā mērķtiecīgu ieguldījumu bērnu un jauniešu nākotnē.

2024.gadā par 12% palielinājies BLN klientu skaits un par 8% apmeklējums. Šos rādītājus ietekmējušas organizētās aktivitātes literatūras un bibliotēkas popularizēšanai- tematiskās nodarbības, ģimeņu sestdienas, pirmskolas un jaunākā skolas vecumu bērnu kolektīvie apmeklējumi, konkursi un tikšanās ar autoriem u.c. Nedaudz samazinājies izsniegums (par 4%). Bērnu literatūras nodaļas krājuma apgrozījums 2024.gadā-0.9.

Analizējot aizvadītā darba rādītājus, secināms, ka vislielākais apmeklējums un izsniegums ir cieši saistīts ar konkrētajā mēnesī organizētajām aktivitātēm. Visaktīvākais laiks 2024.gadā- marts: 1050 apmeklējumu, 10 aktivitātes, 2 literatūras izstādes un oktobris : 1000 apmeklējumu, 6 aktivitātes, 2 grāmatu izstādes. Šajos mēnešos arī vislielākais izsniegto eksemplāru skaits. Tas vēlreiz apliecina sen zināmo, ka bērniem, jauniešiem un arī vecākiem nemitīgi jāatgādina par bibliotēkas piedāvājumu visos iespējamajos veidos.

Bērnu literatūras nodaļai ir ilggadīga un veiksmīga sadarbība ne tikai ar pilsētu, bet arī ar novada PII. 2024.gada nogalē PII "Priedīte" ģimenes veidoja Mārtiņdienas un Madonas pilsētas simbolu- gaiļi. Darbi bija tik rūpīgi un skaisti, ka tika izveidota izstāde MNB bērnu literatūras nodaļā. Izstādes noslēgumā vecāki tika lūgti atnākt uz bibliotēku un paņemt savus darbus. Izrādījās, ka daudzi vecāki nekad nebija apmeklējuši bibliotēku! Atnākot pakaļ saviem gaiļiem, pieaugušie bija pārsteigti par bibliotēkas piedāvājumu. Šī "ievilināšana bibliotēkā" rezultējās ar daudziem jauniem klientiem ne tikai bērnu nodaļā, bet arī pieaugušo abonementā! Kāds tētis, atkārtoti apmeklējot bibliotēku un pats kļūstot par klientu, īpaši pateicās, sacīdams, ka nekad nav varējis iedomāties, ka Madonā ir tik forša bibliotēka!

Gan ikdienā, gan svētkos rūpējamies par bērnu literatūras nodaļas noformējumu, lai radītu patīkamu un mājīgu vidi saviem apmeklētājiem.

29% no bērnu literatūras nodaļas klientiem ir pieaugušie- vecāki, vecvecāki, skolotāji un vienkārši seniori, kuri atzīst, ka mūsdienu bērnu un jauniešu literatūra ir saistoša jebkura vecuma lasītājam.

Visčaklākā lasītāja 2024.gadā ir bijusi PII "Saulīte" skolotāja, kura regulāri apmeklē bibliotēku un atlasa saviem bērniem grāmatas kopīgai lasīšanai. Viņa kopā ar grupiņas bērniem izlasījusi 269 grāmatas. Otrs čaklākais lasītājs ir tētis, kurš kopā ar savu ģimeni izlasījis 111 grāmatas. Patīkami, ka čaklāko lasītāju desmitniekā ir 2 jaunieši - 5.klases meitene-159 grāmatas un 7.klases skolnieks ar 122 izlasītām grāmatām.

Tradicionāli gadu iesākām, atskatoties uz paveikto un sākot paldies čaklākajiem lasītājiem.

Pieprasītāko izdevumu topa pirmajā desmitniekā- grāmatas, kas iekļautas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas" kolekcijā. Arvien pieprasīta ir A. Lindgrēnes "Grāmata par Pepiju Garzeķi", Dž. Kinnija "Grega dienasgrāmatas", grāmatas par cūciņu Pepu. No latviešu oriģinālliteratūras vispopulārākās ir Rasas Bugavičutes-Pēces grāmatas par "Puksti".

2024.gadā turpināja samazināties interese par periodiskajiem izdevumiem. Abonējām 5 periodiskos izdevumus: Astes, Avene, Avenīte, Ieva, Ilustrētā junioriem. Visvairāk lasītie žurnāli – žurnāls "Ieva" un "Ilustrētā junioriem". Visaktīvāk žurnālus lasa jaunāko klašu skolēni, vecāki un pieaugušie ar īpašām vajadzībām.

Nemainīgi augsta ir 4 stacionāro datoru noslodze. 2024.gadā bibliotēkas datorus lietojuši 297 klienti 2509 reizes. Stacionāros datorus galvenokārt lieto jaunāko klašu skolēni spēlēm. Lai mēģinātu aizvilināt pušus no datorspēlēm, gada nogalē ieviesām "Lasāmstundu." Tā ir viena stunda nedēļā (mūsu klienti nezina, kādā dienā un stundā tā būs), kad bibliotēkā nespēlē datorspēles, bet atrod grāmatu, parasto vai e-grāmatu, vai žurnālu un lasa. Pirmajā reizē vairāki mūsu patstāvīgie apmeklētāji aizgāja, bet 1/2 palika un tiešām lasīja. Vairums izvēlējās "Grega dienasgrāmatas", "Kapteiņi Apakšbiki" vai "Dogmenu". Daži puši pat labprātīgi atstāstīja izlasīto. Šīs stundas laikā bija patīkams klusums, ko novērtēja arī paši apmeklētāji. Otrajā reizē, no klātesošajiem skolēniem, izlozējām, kurš skaļi lasīs citiem priekšā, bet tā nebija laba doma, jo skolēna (3.klase) burtošana neļāva uztvert tekstu un visiem kļuva garlaicīgi un neinteresanti.

Ikdienā novērojam, ka arvien vairāk jauniešu, kuru dzimtajā valodā ir latviešu, izvēlas lasīt un sarunāties angļu valodā. Šai tendencei ir divas puses- jaunieši brīvi pārvalda vienu no pasaules lielākajām valodām, bet pasliktinās lasītprasme un komunikācija dzimtajā valodā, zūd interese par oriģinālliteratūru. Atnākot uz bibliotēku, lai izvēlētos grāmatu ārpusklases lasīšanai latviešu literatūrā, apmēram puse jauniešu izvēlas grāmatas angļu valodā. Uz jautājumu: "Kā atstāstīsiet? saņemam atbildi, ka izlasīs un atstāstīs latviski, jo vieglāk lasīt un runāt angļiski. Visu cieņu skolotājam, kura neatkāpās no prasības izlasīt grāmatu latviski un mūsu valsts valodu uzskata par prioritāti, kas veicina cieņu pret nacionālām vērtībām.

Tradicionāli vasara ir laiks, kad bibliotēku apmeklē ģimenes, kas dzīvo ārvalstīs, bet atvaļinājumu pavada dzimtajā pilsētā un izmanto iespēju nostiprināt latviešu valodu, lasot latviski. Šovasar pamanījām, ka strauji samazinājies jauniešu skaits, kuri vēlas lasīt latviešu valodā. Pārsvārā bibliotēkas apmeklējums beidzās ar grāmatas izvēli angļu valodā. Satraucoši, ka vairums "vasarnieku" vairs necenšas runāt latviski.

- **Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām**

2024.gadā par 12% pieaudzis klātienē sniegto uzziņu skaits, bet nedaudz samazinājies attālināti sniegto uzziņu skaits. Jauniešiem sniegtā uzziņa nr.1.- ieteikt un atrast grāmatu ārpusklases lasīšanai ne vecāku par 5 gadiem, vēlams latviešu autora ar 250 lappusēm. Ne vairāk un ne mazāk. Diezgan bieži pēc grāmatām nāk jauniešu mammas. Vieglāk ir strādāt ar vecākiem, kuri lūdz ieteikt grāmatu nelasošam sportistam un paļaujas uz bibliotekāru kompetenci. Sarežģītāk ir ar mammām, kuras vēlas, lai viņu skolēns lasa literatūru, kas jaunībā patika pašām. Prieks un gandarījums, ja izdodas pārliecināt, ka mammas jaunības iemīļotie "Staburaga bērni" ir laba grāmata, bet diez vai būs piemērota nelasošam puisim, un ieteikt mūsdienīgu grāmatu, kas varbūt ieinteresēs lasīšanā.

Nelielu izaicinājumu sagādāja jauniešu pieprasījums- grāmatas pēc kurām uzņemtas filmas. Pirmajā brīdī prātā latviešu grāmatu ekranizējumi. Lai izpildītu šo uzziņu, izvaicājām jauniešus, ko viņi

skatās un tad meklējām grāmatas. Izrādījās, ka bibliotēkas krājumā ir daudz šādu grāmatu. Jaunieši varēja izpildīt skolas uzdevumu, bet mēs guvām ierosmi jaunai literatūras izstādei. Attālinātās uzziņas ir visdažādākās- gan bibliotekārās, gan tīri sadzīviskas un bieži telefonā atskan: “Jūs noteikti varēsiet palīdzēt...”

Bērnu un jauniešu literatūra gadu no gada kļūst saturiski daudzveidīgāka un runā par svarīgām tēmām jebkura vecuma cilvēka dzīvē - savstarpējām attiecībām, nāvi, slimībām, karu. Literatūras izstādes ir visvienkāršākais un visefektīvākais veids kā pievērst uzmanību nepelnīti aizmirstām grāmatām (izstāžu cikls “Grāmatas- Jāņa Baltvilka balvas laureātes!”), pievērst uzmanību aktuāliem notikumiem un problēmām(izstāde “Visas manas emocijas”, “Esam atšķirīgi, bet draudzīgi”). Vienlaicīgi ar literatūras izstādēm, piedāvājam tematiskas nodarbības.

Gadu iesākām ar literatūras izstādi un tematisko nodarbību “Sveiks, sniegavīr!”. Izrādījās, ka bērni nezin kā gurst sniegs, kas ir lausks un nav redzējuši leduspuķes. Pēc šīs atraktīvās nodarbības, izmantojot mūsdienu tehnoloģiskās iespējas, bērni ieguva jaunas zināšanas par ziemu un sniegu, jo Madona taču ir sniega galvaspilsēta!

2024. gadā BLN izveidota 21 literatūras izstāde, noorganizētas 41 dažādas aktivitātes, sagatavotas un novadītas 10 informācijpratības nodarbības pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem. Vispieprasītākās ir tēmas par grāmatu veidiem, bibliotēku un bibliotekāra profesiju, drošību internetā.

- **Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes**

MNB bērnu literatūras nodaļa kopš 2003.gada piedalās lasīšanas veicināšanas mērķprogrammā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, no 2018.- “Skaļās lasīšanas sacensībās”.

BLN līdzdarbojas MNB lielajos pasākumos- pilsētas svētkos, muzeju naktī, grāmatu svētkos. 2024.gadā- jubilāres, novadnieces, dzejnieces B.Martuževas 100-gadei veltītajā pasākumu ciklā “Raksta Rakstītāja”(skat. Novadpētniecības sadaļu).

Ne novērtējama ir bērnu un jauniešu tikšanās ar īstiem, “dzīviem” autoriem (skat. projektu sadaļā) VKKF atbalstītajā projektā “Lasu. Domāju. Satieku”

Vairāk nekā 10 gadus rudens/ziemas sezonā Madonas novada bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļā tiek organizētas ģimeņu sestdienas. Tiek uzrunātas ģimenes, aicinot apmeklēt bibliotēku, lai saturīgi un aktīvi pavadītu brīvo laiku, iepazītos un sadraudzētos.

Katrā ģimeņu sestdienas pasākumā tiek ieguldīts nopietns darbs un izdoma, kas popularizē bibliotēku kā vietējās kopienas kultūrvietu, jo mēs radām nestandarta iemeslus apmeklēt bibliotēku un pasākumu kopums "Ģimeņu sestdienas" ir kļuvis par ļoti veiksmīgu instrumentu lasīšanas veicināšanā.

Gandarījums, ka šie pasākumi vienmēr ir kupli apmeklēti un ikreiz pievienojas kāda jauna ģimene. Prieks, ka arvien vairāk tēvu un vecvecāku iesaistās aktivitātēs un, beidzoties pasākumam, nesteidzas mājup, bet paliek parunāties un izvēlēties grāmatas, visbiežāk tieši par pasākuma tēmu. Katrā ģimeņu sestdienā reģistrējam jaunus bibliotēkas lietotājus. Salīdzinot izsniegumu, secinām, ka ģimeņu sestdienās tas ir vismaz 2x lielāks kā parastā darba sestdienā. Organizējot ģimeņu sestdienas, īpaši tiek piedomāts par tematisku telpas noformējumu, darbinieku apģērbu un saldumu pauzu ar tematiskiem našķiem.

Gaidot pirmo rudens sezonas ģimeņu sestdienu, "Rudens nāk, rudens nāk" pamanījām, ka bibliotēkā saviesušās lasošas un gudras peles! Lai bibliotēkas apmeklējumus padarītu jautrākus un neparastākus, aicinājām saskaitīt peļu alas no pirmā līdz trešajam stāvam un rezultātu iečukstēt bibliotekārei ausī. Ja bija saskaitīts pareizi, tad varēja izvēlēties tematisku uzlīmīti. Šī aktivitāte ļoti patika bērniem un arī vecākiem. Ģimeņu sestdienā bibliotēkas peli apciemoja lauku pele un kopā ar bērniem priecājās par rudeni un bagātīgo ražu!

2024.gada novitāte- interešu kopa mazuļu vecākiem, vecvecākiem un auklītēm "SMS: Esmu bibliotēkā. Pievienojies!" Rudenī novērojām, ka rīta pusē arvien vairāk jauno māmiņu apmeklē bibliotēku. Sarunājoties noskaidrojām, ka viņas labprāt tiktos un parunātos. Uz pirmo tikšanos atnāca 12 mazuļi un 10 pieaugušie. Jaunākajam apmeklētājam bija tikai 2 mēneši. Izvaicājām māmiņas un vienīgo tēti par vēlamajām sarunu tēmām un vajadzībām, lai bibliotēkas apmeklējums būtu komfortabls. Noskaidrojās, ka vecākiem ir svarīgi tikties patīkamās telpās un pārrunāt konkrētajā brīdī aktuālos jautājumus. Mazuļu vecāku tikšanās notiek 1x divās nedēļās. Īpaši piemeklējam rotaļlietas. Pie kumelišu un piparmētru tējas, notikušas sarunas par bērnu ratiņiem, miedziņu, ēšanas paradumiem un citām aktuālām tēmām. Decembrī sākām vingrot, izrādījās, ka viena no māmiņām ir fizioterapeite un piekrita vadīt nodarbības.

Kamēr māmiņas vingro, bibliotekāres auklē topošos lasītājus.

Gaidot pavasari, tiek izsludināta uzņemšana mūsu izstrādātajā grāmatu un bibliotēkas iemīlināšanas programmā 4-gadīgajiem bērniem "Lelles Šarlotes skola mazajiem". Uzņemam 10-12 bērnus. 4 nodarbību laikā bērni ar vecākiem iepazīst aizraujošo un daudzveidīgo grāmatu pasauli, atklāj bibliotēku un tās piedāvājumu mazajiem, sadraudzējas un lieliski pavada laiku. Noslēgumā katrs skoliņas absolvents saņem Apliecinājumu, piemiņas dāvanu (šogad tas bija bibliotekāres šūtais bērna vārda pirmais burts un grāmatu maisiņš, ko katram pašam vajadzēja apzīmēt), neizpaliek arī priekšnesumi un izlaiduma kūka.

Eiropas Autoru dienas aktivitātēs vidējā vecumposma skolēni piedalījās valodu spēlē "Kā skan Pepija Garzeķe?", zinot vai minot, kādās valodās tiek lasīts teksts no grāmatas par Pepiju, kā arī iepazīna aizraujošo Pepijas pasauli caur stāstiem un sarunām.

Sākumskolas skolēni devās neklātienes ceļojumā, iepazīstot ES valstu bērnu grāmatu varoņus, kopīgi lasot un diskutējot, kā arī balsojot par saviem mīļākajiem grāmatu varoņiem. Balsojuma rezultātā 1.vietu ieguva Karlsons no Zviedrijas, 2.vietu - Pifs no Francijas, 3.vietu - Kika Mika no Lietuvas.

Vecāki par pašsaprotamu uzskata bibliotēkas aktivitāšu piedāvājumu skolēnu brīvdienās.

- **Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi**

Vissvarīgākā problēma- samazinās lasītprasme un lasītgriba. Šo problēmu nevar atrisināt tikai bibliotēkas. Mēs varam rīkot aktivitātes, konkursus un citus pasākumus, bet, ja bērns un vecāki neuzskata lasīšanu par prioritāti nekas daudz nemainīsies. Ir jābūt sistemātiskai lasīšanai, lasītprasme jāiekļauj mācību programmā jau no pirmskolas vecuma un jāturpina vismaz līdz 7.klasei.

Beidzoties mācību stundām, bērnu literatūras nodaļa kļūst par vietu, kur pulcējas sākumskolas skolēni, lai satiktos ar draugiem, gaidītu interešu pulciņu nodarbības, treniņu sākumu, spēlētu spēles vai gaidīti vecāku darba laika beigas. Tieši pēcpusdienas ir ļoti saspringtas, jo skolēni ir nesavaldīgi, skaļi. Ikvienu nesaprašanos risina ar skaļu kliegšanu, bakstīšanos un apsaukšanos. Skolēni pieraduši būt uzmanības centrā un pievērst sev uzmanību ar skaļumu. Pēcpusdienās bibliotekārs kļūst par uzraugu, audzinātāju, šķīrējtiesnesi. Kā vienu no disciplinēšanas metodēm izmantojam izslēgšanu no bibliotēkas- vispirms uz nedēļu. Ja atkārtojas problēmas ar uzvedību, tad 2 nedēļas vai mēnesi. Novērojam, ka daudzi skolēni nerespektē arī vecākus. Esam ieviesušas čukstu stundu, kad visi čukst, arī bibliotekāres.. Skolēni atzina, ka tas ir ļoti grūti. Vairums mūsdienu skolēnu neprot ievērot klusumu un tajā nejūtas labi. Sadarbojamies ar vecākiem, lai kontrolētu pavadīto laiku pie datorspēlēm.

Vislielāko gandarījumu dod brīži, kad, izmantojot klusumu, pienāk pusaudzis ar lielām problēmām, kas pats ir skaļš un nesavaldīgs, un saka: "Esmu apjucis pusaudzis, nezinu, ko darīt", un sākas saruna.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Novadpētniecība

- **Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā**

Viens no nozīmīgākajiem darbības virzieniem Madonas novada bibliotēkā ir novadpētniecība. Novadpētniecības darbs aptver gan novadpētniecības datu bāzes un novadpētniecības krājuma veidošanu un uzturēšanu, gan novadnieku biogrāfiju apkopošanu un literārā mantojuma saglabāšanu, novadam raksturīgo nozaru izpētes veicināšanu, gan vēstures un mūsdienu notikumu aktualizēšanu, saglabāšanu, gan bibliotēkas lietotāju un interesentu informēšanu par MNB novadpētniecības krājumu, novada popularizēšanu un materiālu publiskās pieejamības nodrošināšanu, sadarbību.

Madonas bibliotēkas novadpētniecības piedāvājumu veido:

- ❖ novadpētniecības elektroniskā datu bāze BIS ALISE,
- ❖ novadnieku datubāze bibliotēkas tīmekļa vietnē, kurā apkopta informācija par personībām, kas saistītas ar mūsu novadu,
- ❖ Krājums – novadnieku grāmatas, CD un DVD, foto materiāli – kompaktdiskos, tematiskās mapes, digitalizētie raksti no 2022. gada jūlija, kas pieejami izmantošanai uz vietas bibliotēkā.

2024. gadā ar tradicionālām grāmatu, novadpētniecības materiālu un/vai digitālām izstādēm izgodāti novadnieki: simtgadniece Bronislava Martuževa, simtgadnieks Visvaldis Lācis, Inguna Bauere, Ilze Indrāne, Anita Skrjabe, Ēriks Caune, Antons Broks, Augusts Saulietis, Leons Briedis, mūsu pilsēta Madona svētkos, kolēģe Daina Imša. Par Madonas novada bibliotēkas un muzeja sadarbības pieredzi novada un novadnieku popularizēšanā Latvijas bibliotekāru novadpētniecības konferencē Jūrmalā un bibliotekāru seminārā MNB dalījās Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja vēsturniece Gunta Strode-Krastiņa.

GADS	2022	2023	2024
Ierakstu skaits novadpētniecības datubāzē	36288	37329	38618
Izveidoti ieraksti	1459	1124	1289
Eksportēti uz Nacionālās bibliogrāfijas analītikas datu bāzi	1398	1124	965
Novadnieku datubāze	187	187	187

- **Novadpētniecības krājums:**

- **Komplektēšana, ietvertu materiālu veidi**

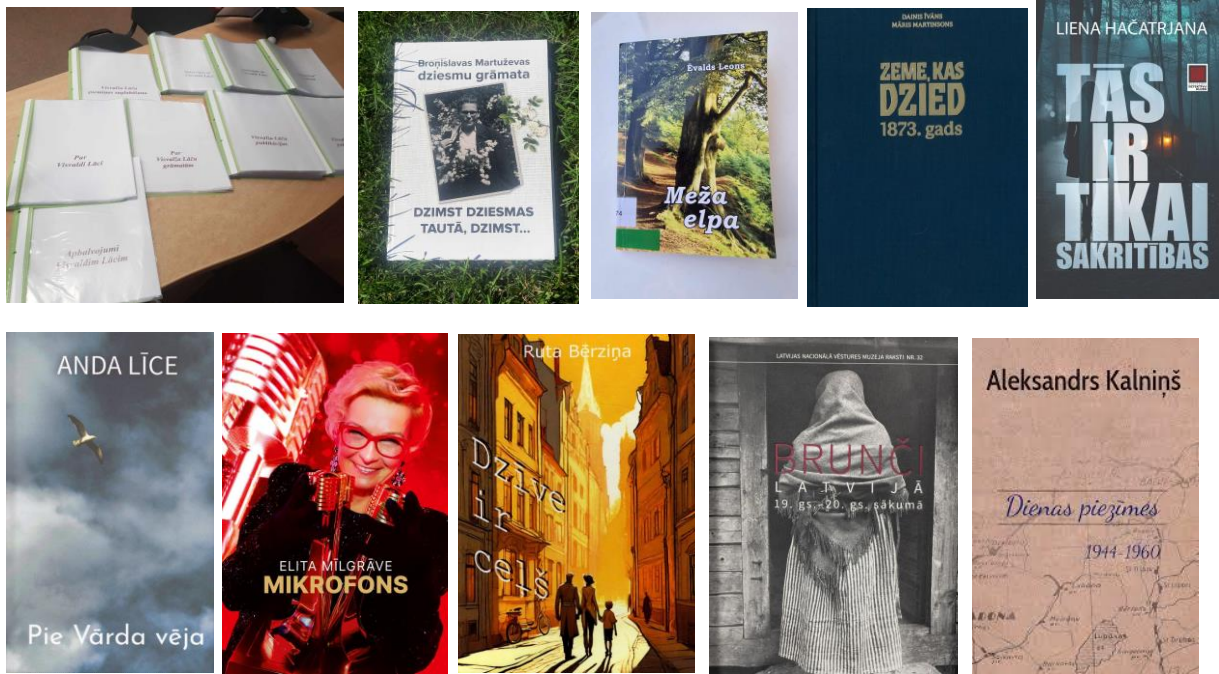
Madonas un Varakļānu novadu bibliotēku novadpētniecības datubāzē (sākta veidot no 2002.gada) 38618 ieraksti - <https://madona.biblioteka.lv/Alise/lv/home.aspx>. 2024. gadā ir izveidoti jauni 1289 ieraksti, 965 no tiem eksportēti arī uz LNB Nacionālās bibliogrāfijas analītikas datubāzi.

Bibliotēkas mājaslapā izveidota Novadnieku datubāze personālijām <https://biblioteka.madona.lv/lv/novadpetnieciba>, bet sadaļā *Novadpētniecība* pieejami arī katru gadu veidotie novadnieku kalendāri - <https://biblioteka.madona.lv/lv/novadnieku-kalendari>. Digitalizēto vienību skaits – 1 kolekcija (“Madonas novada bibliotēkas Goda raksti” no 1965.-1986. gadam).

Krājumā pieejamas 373 krājuma vienības. Tajā skaitā 296 novadpētniecības mapes un 77 elektroniskie dokumenti - kompaktdiski ar digitālām fotogrāfijām, kas izmantojami lasītavā uz vietas. Mapēm papildināti un atjaunoti satura rādītāji, bagātinātas ar jaunām sadaļām piemēram: par Visvaldi Lāci, Ingunu Baueri, Baltijas ceļam - 35 - mūsu novada aktivitātēm.

Lokālās kultūrvides krājums papildinājies gan ar novada autoru grāmatām, gan grāmatām par novadu. Te var minēt Bronislavas Martuževas dziesmu grāmatu “Dzimst dziesmas tautā, dzimst”, Daiņa Ivāna un Māra Martinsona grāmatu “Zeme, kas dzied. 1873. gads”, Silvijas Brices grāmatu

“Piktais sentiments”, Aleksandra Kalniņa grāmatu ”Dienas piezīmes. 1944-1960”, “Blaumaņa gaismā” – R. Blaumaņa literārās prēmijas konkursu darbu apkopojumu grāmatā, Ēvalda Leona dzejas grāmatiņu “Meža elpa”, Andas Līces grāmatu “Pie Vārda vēja”, Guntara Sviļa “Bet kas būs ar mums?”, Elitas Mīlgrāves “Mikrofons”, Rutas Bērziņas “Dzīve ir ceļš”, Artura Balta “Vēstules no disbata”, Maijas Krekles “No ugunīm un sniega”. Vesela grāmatas nodaļa par mūsu pusi lasāma un skatāma Unas Dževečkas grāmatā “Brunči Latvijā 19.gs.-20.gs. sākumā”.

- **Krājuma organizācija un glabāšana**

Novadpētniecības krājums pamatā izvietots Uzziņu lasītavā. Par to vēsta norādes un vienojošā zaļā krāsa materiālu mapēm, tās ir rekatalogizētas, izsniedzamas elektroniski izmantošanai lasītavā uz vietas. Gan autoru novadnieku, gan par novadu vēstošās grāmatas kopīgajā MNB krājumā izceļ zaļu uzlīmju marķējums, pieejamas lasītavā, abonementā, bērnu literatūras nodaļā ikvienam interesentam.

Bibliotēkas krātuvēs ir saglabāti reģiona laikraksta “Stars” iesējumi no 1956. gada, pēc pieprasījuma izsniedzam darbam lasītavā. Materiālus iespējams kopēt, skenēt, nosūtīt uz e-pastu, fotografēt. Pieejamo dublešu raksti ir izgriezti, sistematizēti un izvietoti novadpētniecības mapēs, ieskaitot 2022. gada jūnija mēnesi. Pieejami izmantošanai arī novada domes izdevums *Madonas Novada Vēstnesis*, *Madonas Ziņas*, kā arī atsevišķu pagastu pašvaldību izdotie informatīvie izdevumi.

Apkopotas un iesietas 2024. gada rakstu kopijas par Madonas novada bibliotēku (spirāles iesējumi no 2006. gada).

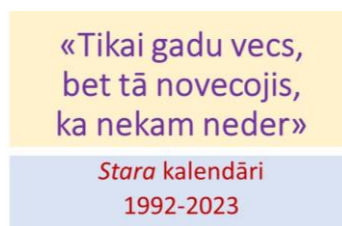
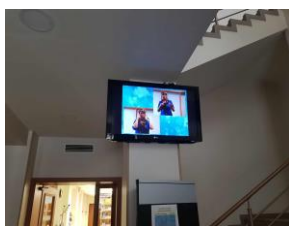
Ik rītu tiek izskatīti preses izdevumi un atlasīti novadpētniecības materiāli. Kopš 2022. gada jūlija publikācijas par novadu un novadniekiem no abonētās preses tiek skenētas un saglabātas darbinieka datorā.

- **Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana, kopaina, īss situācijas apraksts, reģiona digitālo kolekciju uzskaitījums un neliels apraksts.**

Kopš 2016. gada Madonas novada bibliotēkā tiek veidotas digitālās izstādes. Līdz 2024. gadam tās bija 25. 2024. gadā krājums ir papildinājies ar 2 digitālajām izstādēm.

Madonas novada bibliotēkas krājumā pieejamās bibliotēkas arhīva un Oļģerta Skujas fotogrāfijas tika izmantotas, lai izveidotu digitālo **izstādi**, kas bija veltīta novadnieces Ingūnas Baueres atcerei “Inguna Bauere un Madonas novada bibliotēka”. Tika noskenēti reģiona laikraksta “Stars” kalendāri

no 1992. – 2023. gadam un izveidota digitālā izstāde “Tikai gadu vecs, bet tā novecojis, ka nekam neder. “Stara” kalendāri. 1992-2023”. Digitālās izstādes apmeklētāji varēja skatīt monitorā MNB foajē.

- **Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums, izmantojums.**

Krājums regulāri tiek papildināts ar jauniem ierakstiem elektroniskā kopkataloga novadpētniecības sadaļā.

Novadpētniecības datubāzē jāpievieno ieraksti par MNB izveidotajām digitālajām izstādēm un video ierakstiem. Jāturpina papildināt Novadnieku datubāze.

- **Izmantojums.**

Novadpētniecības materiālu krājums tiek izmantots:

- ❖ Nozares speciālistiem (kolēģiem – bibliotēku novadpētniecības materiālu krājumu papildināšanai, izstāžu veidošanai, konkursu veidošanai, ziņu popularizēšanai sociālajos medijos, iepazīt jaunumus MNB rīkotajos semināros, dalīties pieredzē);
- ❖ Uzziņām kopienas iedzīvotājiem un viesiem, skolēniem, studentiem;
- ❖ Cilvēkiem ar padziļinātu interesi par novadu, savu dzimtu;
- ❖ Muzejniekiem (piem.: periodika.lv izmantošanai, publikāciju veidošanai par konkrētām personībām, novada autoriem, ēkām, uzņēmumiem (piem.: 1975 gads un Cesvaines sviesta un siera rūpnīcas ražotnes atjaunošana), tiltiem, kapličām, MNB pieejamā laikraksta “Madonas Atmoda” (1989.-1990.) izmantošanai);
- ❖ Izstāžu veidošanai (piem.: par Visvaldi Lāci un Induli Zvagūzi Madonas muzejam, O. Kalpaka atceres pasākumiem “Liepsalās”);
- ❖ Raidījumu, interviju veidošanai (piem.: MNB uzaicināto izstāžu autori tiek žurnālistu intervēti

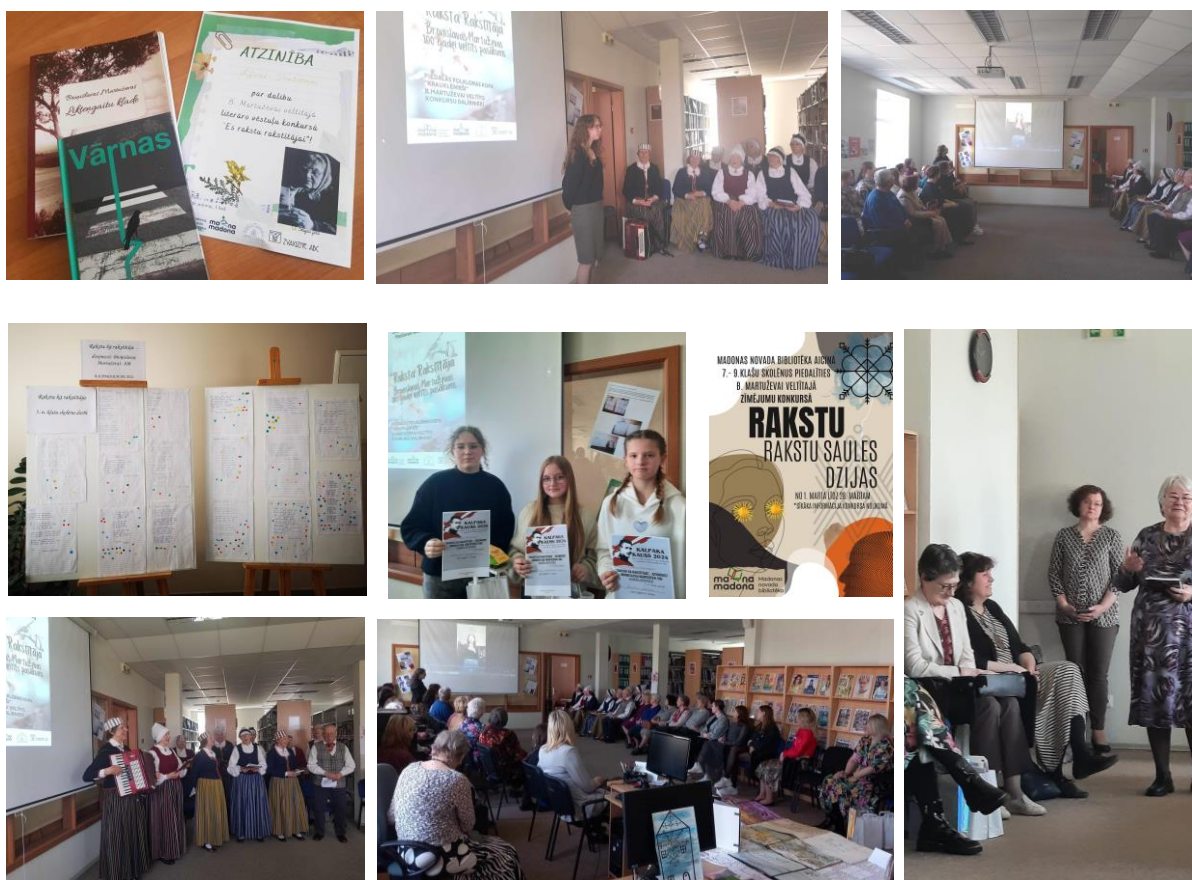
publikācijām reģionālajā laikrakstā).

- **Novadpētniecības darba popularizēšana**

Viena no novadpētniecības darba jomām ir autoru novadnieku popularizēšana un literārā mantojuma saglabāšana – savas kultūrvietas apzināšanās, lepošanās.

Iedvesmojošs bija šī gada jubilāres, novadnieces, dzejnieces **B.Martuževas** 100 gadei veltītais pasākumu cikls “Raksta Rakstītāja”:

- ❖ “Es rakstu Rakstītājam”- Literāro darbu vēstuļu konkurss 10.-12. klašu audzēkņiem;
- ❖ “Rakstu rakstu saules dzijas” - zīmējumu konkurss 7.-9. klašu audzēkņiem;
- ❖ “Rakstu kā rakstītāja” - glītrakstīšanas konkurss 5.-6., 7.-9., 10.-12. klašu audzēkņiem;
- ❖ atceres pasākums Madonas novada bibliotēkā, kurā piedalās folkloras kopa “Krauklēnieši” ar B. Martuževas dziesmām, noritēja konkursa dalībnieku apbalvošana, sadarbībā ar O.Kalpaka kausa 2024 atbalsta grupu, apgādu Zvaigzne ABC, B. Martuževas fondu “Rakstītāja” (Anna Egliena, Ilze Kraukle).
- ❖ Iesaistīšanās “O. Kalpaka kauss -2024” aktivitātēs Barkavas pamatskolā un noslēguma pasākumā Ērgļu kultūras namā ar aktivitātēm, veltītām B. Martuževai;
- ❖ “Dieva acis no mūžības/ Meklē cilvēka sirdi.” – lasītavā iekārtota novadpētniecības izstāde, kas veltīta B. Martuževai.

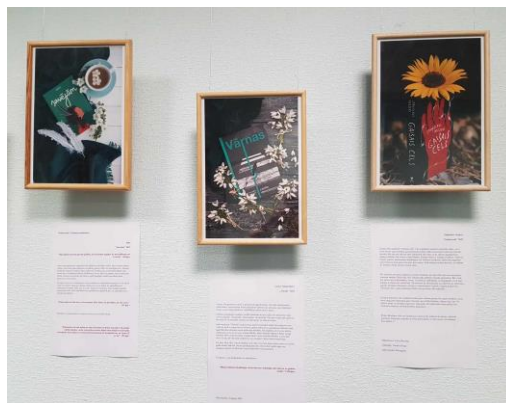

2024. gadā 100 gadi svinētu arī novadnieks **Visvaldis Lācis**, tika sagatavota piemiņas izstāde “Kas paliek no mūža pāri?”, kurā bija skatāmas daudzas MNB krājumā esošās grāmatas, ko autors dāvinājis bibliotēkai ar veltījumiem rakstiem. apkopoti novadpētniecības materiāli par viņu. Muzejā notika atceres pasākums.

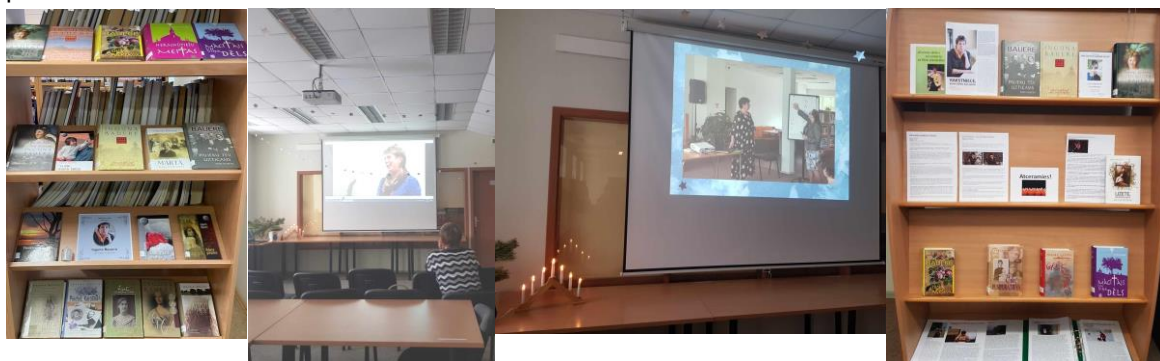

MNB bija skatāmas novada **mākslinieku izstādes**, kas priecēja gan pašus autorus, gan izstāžu apmeklētājus:

- ❖ Tautas tēlotājmākslas studijas "Madona" dalībnieku gleznu izstāde;
- ❖ "Tur kaut kam ir jābūt" - **Madaras Tropas akvareļi**;
- ❖ **grāmatu blogeres**, novadnieces **Sandras Kokas foto izstāde**: "Grāmatu ceļa kartes".

Atceroties novadnieci, rakstnieci **Ingunu Baueri**, gan lasītavā, gan abonementā iekārtojām izstādes: "Atceramies!", no bibliotēkas novadpētniecības krājumā pieejamajām fotogrāfijām izveidojām digitālo izstādi "Inguna Bauere un Madonas novada bibliotēka", kas bija skatāma gan displejā MNB foajē, gan ekrānā lasītavā. Autore bēru dienā bibliotēkā interesentiem bija iespēja noskatīties DVD krājumā esošo ierakstu no tikšanās reizes "Tiekamies piektajā piecos". Bibliotēkas viesu grāmatā paliek autore autogrāfi, laba vēlējumi un vienmēr ar atzinību novērtētie mūsu rīkotie pasākumi.

2024. gadā izgudājām autorus novadniekus, veidojot **novadpētniecības materiālu izstādes**:

- ❖ "Ilzes Indrānes dzīves dzirkstis" – sadarbībā ar Praulienas pagasta bibliotēku;
- ❖ "Bet Laiks/ bez apstājas/ tik tālāk skaitās" - **Anitai Skrjabei 65**;
- ❖ "**Apceļo dzimto zemi!**"- Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja veidota izstāde ar atskatu vēsturiskās fotogrāfijās;

Paldies par šīto uzdevumu,
Sarmītei paldies par pārdomāto
pasākumu! Madonā visu
pusstundu kā uza.

Ingunu Bauere
03.06.2022

- ❖ piemiņas izstāde konferenču zālē: **“Ērikam Caunem 100”** – Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja veidota izstāde, izmantojot MNB novadpētniecības materiālu krājumu, kā arī iespēja noskatīties videomateriālu par mākslinieku;
- ❖ izstāde Uzziņu lasītavā: **“Baltijas ceļam 35”** – izmantojot gan grāmatas, gan 1989. gada izdevumus: “Atmoda”, “Literatūra un Māksla”, “Stars”, “Madonas Atmoda”;
- ❖ “Atceramies!” – no kolēģes, ilggadīgas bibliotekāres **Dainas Imšas** atvadoties;
- ❖ Latvijas Dabas fonda izstāde MNB zaļajā zonā: **“Lubāns: kur satiekas daba un cilvēks”** – sadarbībā ar Lubānas tūrisma un kultūrvēsturiskā mantojuma centru;
- ❖ “Atceramies!”- atvadoties no aktiera, novadnieka **Gunāra Placēna**;
- ❖ “Rakstniekam **Augustam Saulietim - 155** ;
- ❖ ”Ar labvēlīgu sirdi“ - **Antonam Brokam – 95** -“Atceramies!”;
- ❖ “Mūžības audzēšana” - **Leonam Briedim – 75**.

Regulāras izstādes Uzziņu lasītavā: “Ieskaties!” iepazīstināja apmeklētājus ar aktuālo kultūras piedāvājumu un notikumiem tuvākā apkārtnē.

Tikšanās:

- ❖ Grāmatu svētku ietvaros: ar žurnālistu, biologu **Māri Olti**, Latvijas Valsts mežu Kalsnavas arborētuma dendroloģi **Lieni Opincāni**; ar grāmatu blogeri **Sandru Koku**;
- ❖ Grāmatu svētku ietvaros Varakļānos –Varakļānu tautas bibliotēkā tikšanās ar **Sarmīti Radiņu** “No idejas līdz grāmatai!”;
- ❖ tikšanās ar novadnieci, autori, dārznieci, rokdarbnieci, fotogrāfi **Modru Selgu** sadarbībā ar Madonas pilsētas pensionāru biedrību;
- ❖ Draudzīgā aicinājuma tikšanās ar Latvijas valsts bijušo prezidentu, mūsu novadnieku **Raimonu Vējoni**, Ģenerāļu kluba pārstāvi Daini Turlo, grāmatu autoru Pāvilu Raudoni un grāmatizdevēju Juri Visocki;
- ❖ tikšanās ar novadnieci, grāmatas "Tās ir tikai sakrītības" autori **Lienu Hačatrujanu**.

Bibliotekārā stundas – tikšanās ar dzejnieci, bibliotekāri **Sarmīti Radiņu** “Kā top grāmata?": Madonas pilsētas vsk. 7.klasei; Madonas pilsētas vidusskolā 6. klasē; Ļaudonas pamatskolas 7. klasei.

Orientēšanās spēle: “Vietas, lietas, savieši – grāmatās par Madonu”– dalībniekiem pēc uzdevumā dotajām norādēm bija jāatrod tekstos iztrūkstošie vārdi un vietas pēc fotogrāfijas fragmenta, tekstā un fotogrāfijā atainotā vieta jāsameklē pilsētā, jānofotografē un jāiesniedz. Apbalvošana notika Madonas pilsētas svētku ietvaros.

- **Sadarbība novadpētniecības jomā.**

2024. gadā veiksmīgi turpinājās sadarbība ar Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju. Muzejnieku veidotās izstādes, kas izvietotas MNB konferenču zālē, ar interesi aplūkoja bibliotēkas apmeklētāji – gan par ceļošanas iespējām agrāk Latvijā, gan gleznotājam Ērikam Caunem veltīto izstādi. Savukārt muzejam izpalīdzam ar savu krājumu – gan grāmatām izstādei– piem.: I. Zvagūža ilustrētajām grāmatām, gan novadpētniecības materiāliem, veidojot publikācijas reģiona laikrakstam “Stars” un “Madonas Novada Vēstnesis”. Par sadarbību tiek vēstīts gan bibliotekāru, gan muzejnieku semināros.

MNB regulāri apmeklē kopienas centra “Baltā ūdensroze” jauniešu grupa, kas iepazīstas gan ar izstādēm, jaunumiem, apmeklē tikšanās, gan kļūst par lasītājiem.

Sadarbība ar senioriem – Madonas pilsētas pensionāru biedrību un biedrību “Pie kamīna”: viņi ir gan aktīvi pasākumu apmeklētāji, gan datorprasmju apguvēji, gan vairākas savas aktivitātes

organizēja Madonas novada bibliotēkā: tikšanos ar autori, vadniece M. Selgu, tikšanos ar fizioterapeiti Zani Preisu.

LU Madonas filiāle piedāvāja MNB apmeklētājiem informāciju par studēšanas iespējām, bibliotēku izvēlēšanās kā vietu savu nodaļu akreditācijai.

Madonas Valsts ģimnāzija – ir pateicīga auditorija, kad organizējam tikšanās ar autoriem.

Madonas pilsētas vidusskola – audzēkņi ar interesi apmeklēja Bibliotēkārās stundas.

Sadarbība ar **mācību centru “BUTS” Madonas filiāli** – regulāri informēja par “Buts” kursu piedāvājumu iedzīvotājiem.

Sadarbība ar **reģiona bibliotēkām** – semināros Madonas un Varakļānu novadu pašvaldību bibliotēku darbiniekiem kolēģe E. Čamane iepazīstināja ar jaunumiem novadpētniecības grāmatu plauktā, par iespējām bibliotēkas datu glabāšanas veidošanā digitalizētajiem materiāliem stāstīja Ingars Lauva, vecākais informācijas sistēmu administrators Madonas novada pašvaldības IT nodaļā, par Madonas reģiona bibliotēku Novadpētniecības koncepciju, digitalizāciju, BIS Alise un dokumentu apriti seminārā informēja Laura Veckalniņa, MNB RDPN vadītāja, tika apkopoti anketu par digitalizācijas iespējām bibliotēkās rezultāti, ar digitalizācijas pieredzi Cēsu Centrālajā bibliotēkā dalījās Elīna Riemere, Cēsu Centrālās bibliotēkas novadpētniecības lasītavas vadītāja, savukārt par Gulbenes novada bibliotēkas digitalizācijas pieredzi pastāstīja Gulbenes novada bibliotēkas novadpētniecības lasītavas Galvenā bibliotekāre - eksperte Sanita Jurkāne. Par Latvijas bibliotekāru novadpētniecības konferenci Jūrmalā vēstīja Gunta Strode, Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja vēsturniece, ar Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāzi, tās veidošanas pieredzi iepazīstināja Balvu Centrālās bibliotēkas direktores vietniece Vita Romanovska.

Sadarbība ar reģionālo laikrakstu “Stars” – regulāra informācija par MNB aktivitātēm, intervijas ar izstāžu autoriem, tikšanās dalībniekiem.

- **Jauninājumi novadpētniecības darbā**

- ❖ Digitāla ar novadpētniecības spēļu piedāvājumu.
- ❖ Digitalizācijas apmācības - LNB Digitalizācijas praktikumu, kā arī divos semināros iepazīs ar digitalizācijas pieredzi un to saistītajiem procesiem no Cēsu Centrālās bibliotēkas un Gulbenes novada bibliotēku speciālistiem.

- **Novadpētniecības istabas**

MNB šādu novadpētniecības istabu nav

- **Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi**

- ❖ nepārtrauktības principu ievērošana;
- ❖ cik lielā mērā bibliotēku, cik – muzeju darbs?;

- ❖ novadpētniecības darbinieks: zinošs sava darba entuziasts;
- ❖ vērtīgo materiālu atlase digitalizācijai;
- ❖ ierobežota vai publiska pieejamība;
- ❖ informācijas nesēju straujā attīstība;
- ❖ papīra atmiņa un digitālā atmiņa;
- ❖ paaudžu interešu un vērtību, attieksmju maiņa.

- **Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības**

Novadpētniecības darbs ir ļoti prasīgs un laikietilpīgs process, kuru nepieciešams veikt ļoti detalizēti, uzmanīgi un sistematizēti. Tā kā bibliotēkai nav viens speciālists, kas veiktu novadpētniecības darbu, tad pienākumi ir sadalīti jeb sadrumstaloti.

Sistemātiski tiek apkopota informācija par Madonas un Varakļānu novadiem. Veicot digitalizāciju novadpētniecības materiāliem, jāmēģina saprast, kas no visa novadpētniecības materiālu klāsta būs vērtīgs, aktuāls, svarīgs nākamajiem krājuma lietotājiem. Digitalizācijas process prasīs gan tehniski varošus, gan novadu pārzinošus, atbildīgus darbiniekus, bet bibliotekāri taču var visu!

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

- Tabula "Projektu apkopojums"

Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Pamatpartnerības Nolīgumu ED-LV-2020/Gulbene starp Eiropas Savienību, ko pārstāv Eiropas Komisija, un Gulbenes novada bibliotēka, un Konkrētās dotācijas nolīgumu Nr. ED-LV-2020/Gulbene/2024	Eiropas Komisija, vadošais partneris - Gulbenes novada bibliotēka	Projekta realizācija bez saistīti ar Madonas novada bibliotēkas budžetu. Finansētājs apmaksā izdevumus	2020.-2025.gads. Koprojekts ar Gulbenes novada un Alūksnes pilsētas bibliotēku. "Europe Direct" ir Eiropas Komisijas izveidots informācijas tīkls, kas sniedz atbildes par jebkuru ES darbības un politikas jomu, praktisku informāciju un padomus, kontaktinformāciju par iespējamām sadarbības organizācijām. Eiropas Komisija šādi pastiprina komunikācijas aktivitātes, lai sniegtu atbildes uz iedzīvotāju uzdotajiem jautājumiem par ES, lai veicinātu diskusijas par ES un lai organizētu pasākumus vietējā līmenī. (Plašāk par projekta aktivitātēm sadaļā "Uzziņu un informācijas darbs")	Atbalstīts
Projekts "Iedvesmas bibliotēka"	Madonas novada pašvaldība	28000	Projekta ietvaros izremontētas bijušās kafējnīcas telpas bibliotēkas pagrabstāvā, iegādāts aprīkojums - virtuālās brilles, ekrāns, Kinect risinājums, spēles, 3D printeris u.c.	Atbalstīts
Projekts "Rakstnieks-bibliotēka-lasītājs"	VKKF	-	Nodrošināt literāru pasākumu norisi reģionos.	Nav atbalstīts
Projekts "Rakstnieks-bērns-lasītājs"	VKKF	-	Mudināt lasītājus satikt latviešu autorus, tādējādi radot jaunas, draudzīgas literārās pazīšanās un saikni ar potenciālo mērķauditoriju, veicinot interesi par lasīšanu un vairojot prieku par lasīšanas procesu.	Nav atbalstīts
Projekts "Latvijas 20 gadi Eiropas Savienībā"	Latvijas Republikas Ārlietu ministrija	-	Eiropas Ģimeņu sestdienu, akcentējot latviešu un citu eiropiešu nacionālo identitāti, migrāciju, uzņēmējdarbību un citu ES pilsoņu integrāciju Latvijā. (Plašāk par projekta aktivitātēm	Atbalstīts

			sadaļā "Uzziņu un informācijas darbs")	
Projekts "No idejas līdz rezultātam"	VKKF mērķprogramma "Latviešu vēsturisko zemju attīstības programma" un Vidzemes plānošanas reģions	-	Sekmēt kultūras darbinieku izaugsmi, nodrošinot profesionālo pilnveidi Vidzemes vēsturiskajā zemē Vidzemes novadam raksturīgo vērtību, tradīciju saglabāšanai, attīstībai un popularizēšanai.	Nav atbalstīts
Aktīvās nodarbinātības pasākums "Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs"	Nodarbinātības valsts aģentūra	-	Vasaras mēnešos (jūnijs-augusts) Madonas novada bibliotēkā un struktūrvienībās - Ērgļu pagasta bibliotēkā, Cesvaines pilsētas bibliotēkā un Lubānas pilsētas bibliotēkā - uz mēnesi tika piesaistīti jaunieši, kuri veica reģistrētāja pienākumus bibliotēkās.	Atbalstīts
Projekts "Lasu. Domāju. Satieku"	VKKF	3200	23.augusts - 4.decembris Sekmēt jaunradīto kultūras vērtību izplatīšanu bērnu, jauniešu un pieaugušo auditorijai, to pieejamību plašai sabiedrībai, tādējādi popularizējot literatūras nozari.	Atbalstīts

- **Projektu apraksts** (šeit, attiecīgajā tematiskajā nodaļā vai pielikumā – pēc izvēles, vēlams pielikumā)

Aktīvās nodarbinātības pasākuma "Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs" ietvaros jūnijā - Cesvaines pilsētas bibliotēkā, jūlijā - Ērgļu pagasta bibliotēkā, Lubānas pilsētas bibliotēkā un Madonas novada bibliotēkā, augustā - Lubānas pilsētas bibliotēkā jaunieši pildīja reģistrētāja amata pienākumus, nedaudz atslogojot bibliotēkas darbinieku un veicot vienkāršus darbus, iepazīstot bibliotēkā profesiju.

VKKF atbalstītais projekts "Lasu. Domāju. Satieku" ietvaros plašā aptveres teritorijā - Madonā, Madonas un Varakļānu novados, tajā skaitā, ne vien lielās apdzīvotās vietās, bet arī lauku reģionos - no 23.augusta līdz 4.decembrim tika organizētas literāras tikšanās - runas par literatūru, grāmatām, autoriem, kuri raksta augstvērtīgu literatūru un guvuši atzinību, apbalvojumus un augstus novērtējumus literāros konkursos.

Projekta ietvaros reģionā viesojās 16 autori - Anna Auziņa, Gusts Ābele, Inga Ābele, Laura Dreize, Andris Breže (Žebers), Guntars Godiņš, Lia Guļevska kopā ar meitu Diānu Sproģi, Kristīne Ilziņa, Viesturs Ķerus, Ieva Melgalve, Artis Ostups, Ieva Samauska, Ivars Šteinbergs, Daina Tabūna, Laura Vinogradova un Rvīns Varde.

Autori tika vesti uz 7 skolām: Madonas Valsts ģimnāzija, Madonas pilsētas vidusskola, Cesvaines vidusskola, Lubānas vidusskola, Degumnieku pamatskola, Barkavas pamatskola, A.Eglīša Ļaudonas pamatskola; uz 6 bibliotēkām: Vestienas pagasta bibliotēka, Praulienas pagasta bibliotēka, Ērgļu pagasta bibliotēka, Varakļānu tautas bibliotēka, Kalsnavas pagasta bibliotēka, Madonas novada bibliotēka un arī uz 1 muzeju - Madonas novadpētniecības un mākslas muzejs.

Šis projekts bija kā izaicinājums tā apjomīguma un plašās aptveres teritorijas dēļ. Rezultātā - projekta aktivitātes apmeklēja 846 interesenti, dažādos medijos ievietotas 64 publikācijas (t.sk., sociālo tīklu ieraksti), radīta interese par projektā satikto autoru darbiem - palielinājies šo autoru darbu izsniegums.

- **Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem**

Visbiežāk projektu iesniegšanas termiņi sakrīt ar aktīvāko darba periodu bibliotēkā, piemēram, pirmā VKKF projektu kārtā sakrīt ar pārskatu sagatavošanas laiku bibliotēkā. Nākas mobilizēt spēkus, saplānot darbus, iedvesmoties un rakstīt. Projekta atbalsta gadījumā - liels gandarījums un motivācija rakstīt atkal un atkal.

Projekti viennozīmīgi ir komandas darbs, kur katrs iesaistītais var likt lietā savas stiprās puses - vienam labāk izdodas rast projekta ideju, otram - to pierakstīt, trešajam - komunicēt ar autoriem, ceturtajam - novadīt pasākumu utt.

Finansiāli saspringtā laikā projekti ļauj nodrošināt dažādas saistošas aktivitātes bibliotēkā, piesaistot interesantus lektorus, ļaujot satikt klātienē un iepazīt latviešu autorus.

10. Publicitāte

- **Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem**

Bibliotēkas tēla veidošana, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, sniegtajiem pakalpojumiem ir aktīvs un nepārtraukts darbs. Cilvēks, kurš pirmo reizi ienāk bibliotēkā, dažu sekunžu laikā gūst iespaidu par ēku kopumā, darbiniekiem un sniegto pakalpojumu kvalitāti. Pirmais iespaids nosaka, vai šis konkrētais cilvēks bibliotēkā vēlēšies atgriezties vēlreiz.

“Madonas novada bibliotēka” ir zīmols, ko jākopj, jāattīsta, jāuzlabo, bibliotēkas darbinieki ir šī zīmola sejas. Jo vairāk mutvārdu komunikācijā izstāstīsim, jo laipnāk un pretimnākošāk izturēsimies, jo bibliotēkas apmeklētāji būs ziņošāki un nākošajā reizē atnāks jau ar citām vēlmēm un vajadzībām.

2024.gadā Madonas novada Centrālās administrācijas Attīstības nodaļas vadītāja un mārketinga un komunikāciju speciāliste Madonas novada bibliotēkai un visām bibliotēkas struktūrvienībām prezentēja vienoto novada redzējumu par Madonas novada atpazīstamību, kopīgu novada publicitātes dizainu - sociālajos tīklos, mājas lapās, afišās utt. Izskanējušas bažas par katras iestādes identitātes zaudēšanu, taču vienjošais var nostrādāt arī kā priekšrocība.

Ikvienam bibliotēka asociējas ar logo “Mana Madona”, kurā integrēta atvērta grāmata. Ja šis logo ir iekļauts visās bibliotēkas veidotajās pasākumu afišās, visos publicitātes materiālos, Facebook lapas profila attēlā, tad ir skaidrs - šī aktivitāte, publikācija ir saistīta ar Madonas novada bibliotēku.

Tāpat arī vienotā nozares krāsa - oranžā (#f39100) - operatīvi ļauj ieraudzīt, ka aktuālā informācija ir par kādu no kultūras iestādēm. Kopš oktobra mēneša vienotā novada zīmola iedzīvināšanas pasākumi nav bijuši pārāk veiksmīgi, taču tas ir tikai laika jautājums, lai aprastu, pieņemtu un iekļautu ikdienā.

2024.gadā drukātajos medijos - Madonas novada pašvaldības informatīvajā izdevumā “Madonas novada Vēstnesis”, Madonas reģionālajā laikrakstā “Stars” iekļautas 44 publikācijas - gan bibliotēkas veidotas, gan tādas, kur bibliotēka pieminēta, 1 video sižets par Digitēkas atklāšanu un 2 radio raidījumu fragmenti (Skat. pielikumā Nr.1 Publikācijas par Madonas novada bibliotēku 2024.gadā).

- **Bibliotēkas informācija tīmeklī** (situācijas apraksts, aktivitātes, secinājumi)

- ✓ bibliotēkas tīmekļvietne (mājaslapa); emuāri (blogi); sociālie mediji; citas tīmekļvietnes

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits
	2024
Facebook	297

Instagram	207
TikTok	64
YouTube	-
X	39
kopā:	607

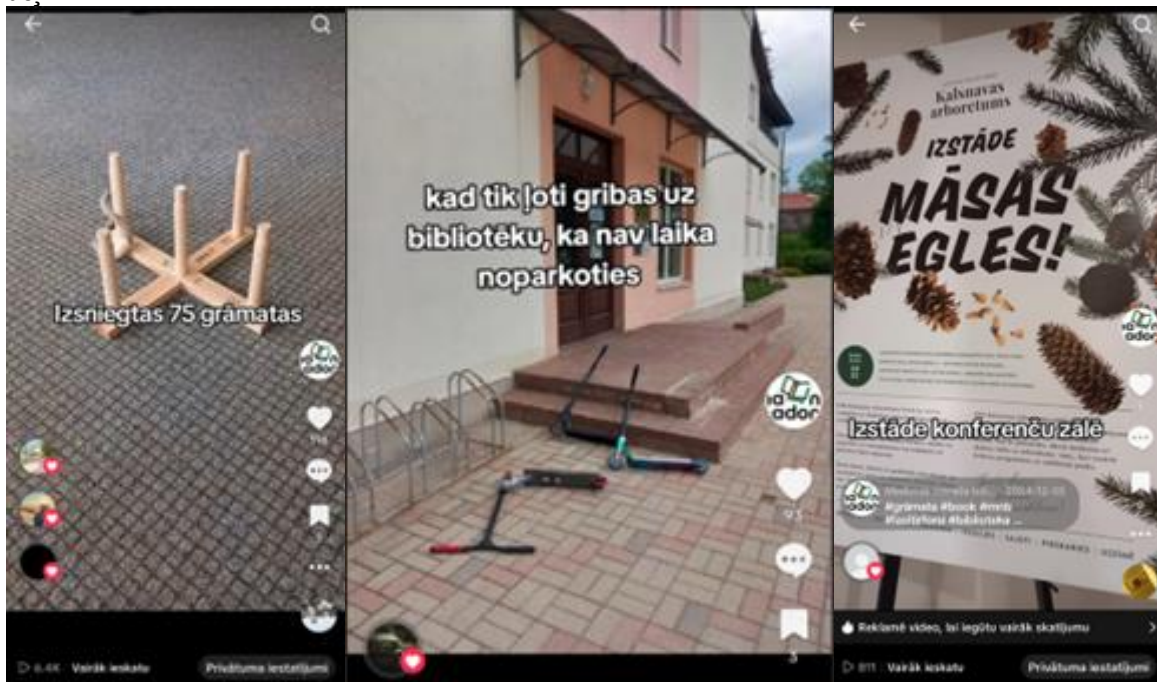
Madonas novada bibliotēkas tīmekļa vietne regulāri tikusi papildināta ar aktuālo informāciju. Apmeklējuma statistikas dati liecina, ka tīmekļa vietne kā informācijas ieguves resurss, ir aktuāla joprojām. 2024.gadā, salīdzinot ar 2023.gadu, apmeklējums pieaudzis par 30%.

Visaktīvāk izmantotā sociālo tīklu platforma - gan saturvienību skaita, gan apmeklējuma, gan arī sekotāju skaita ziņā ir Facebook <https://www.facebook.com/MadonasBIB>, otro vietu ieņem - bibliotēkas Instagram konts <https://www.instagram.com/madonasbib/>, trešajā - TikTok.

Ņemot vērā ieguldītā laika un skatījumu proporciju, 2024.gadā tika pieņemts lēmums atteikties no pašmāju sociālo tīklu platformas www.draugiem.lv izmantošanas.

Šajā gadā apsūkusi aktivitāte arī sociālo tīklu platformā X. Šī platforma vairāk piemērota zibenīgai informācijas apmaiņai, ņemot vērā ierobežoto rakstzīmju skaitu, katru jau esošo ierakstu, kas sagatavots citiem sociālajiem tīkliem, nepieciešams saīsināt. Visticamāk 2025.gadā tiks pieņemts lēmums atteikties arī no šīs platformas izmantošanas, laika resursus novirzot uz kvalitatīva satura iekļaušanu 3 sociālo tīklu kontos.

TikTok konta sekotāju skaits pieaudzis visa gada garumā. Ļoti atšķirīgs ir skatījumu skaits ievietotajiem video rullīšiem - sākot no 60 līdz pat sešiem tūkstošiem. Ņemot vērā, ka šajā platformā darbojas algoritmi, kas piedāvā saturu pēc patērētāja paradumiem, tiek sasniegta visdažādākā auditorija - daļa video redz dēļ izvēlēta skaņu celiņa, daļa pēc mirklbirku izvēles, citi satura īpatnību dēļ.

2024.gadā Pakalpojumu nodaļā notikusi kadru mainība, Pakalpojumu nodaļas vadītājs atbild par bibliotēkas publicitāti - mājas lapā, sociālajos tīklos, citos medijos, kā arī par bibliotēkas sniegto pakalpojumu popularizēšanas aktivitātēm.

Šajā gadā spilgtas pārmaiņas piedzīvojis mēneša pasākumu informācijas apkopojuma dizains:

Vizuālas pārvērtības notikušas arī darba laika atspoguļojuma dizainā:

ieviesta jauna komunikācijas forma - sociālo tīklu kalendārs - Madonas novada bibliotēkas veidotais svētku kalendārs, sagaidot 18.novembri, Ziemassvētku grāmatu Adventes kalendārs - 4 adventes nedēļas, 24 grāmatas, kurās atrodamas Ziemassvētku sajūtas. Ja šī kalendāru veidošanas tradīcija tiks saglabāta arī 2025.gadā, tad svētku kalendāru, sagaidot 18.novembri, būtu lietderīgi sasaistīt ar bibliotēkas piedāvājumu, sniegtajiem pakalpojumiem vai pasākumiem, tādējādi nodrošinot ne vien publicitāti, bet arī sabiedrības informēšanu par bibliotēkas funkcijām un pakalpojumiem.

Ielūkojoties Latviešu literatūras interneta bibliotēkas Letonika.lv Lasītavā un citējot Raiņa lugu "Zelta zirgs": "Nems, kas atdos, veiks, kas zaudēs, Pastāvēs, kas pārvērtīsies!" un analizējot Latvijas Enciklopēdiskajā vārdnīcā atrodamo vārda "progress" skaidrojumu: "Progress ir attīstība, kam raksturīga virzība uz pilnīgāku, augstāku stāvokli; likumsakarīga (kā) pāreja no zemākas pakāpes uz augstāku pakāpi", bibliotēkas tēls pamazām tiks pilnveidots, līdz sabiedrībai nonāks arvien kvalitatīvāka, izsmeljošāka un vizuāli pievilcīgāka informācija par bibliotēkas funkcijām un sniegtajiem pakalpojumiem.

- **Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi**

TikTok. Kvalitatīva satura izveide prasa laiku, taču izklaidējošs saturs piesaista krietni lielāku auditoriju. Lietotāju intereses noturība ir ļoti zema – ievietoto video rullīšu vidējais skatīšanās ilgums ir aptuveni 5-6 sekundes, bet skatījumu skaits tikmēr uzrādās augsts.

Arī citu sociālo tīklu kontu uzturēšana, pielāgota satura izstrāde paņem daudz laika, tādēļ pieņemts lēmums 2025.gadā strādāt uz 3 sociālo tīklu platformām - Facebook, Instagram un TikTok.

Šajā gadā iztrūkusi publicitātes daļa, kas sabiedrību informē par bibliotēkas funkcijām un pakalpojumiem, taču tas dod iespēju šo nepilnību kompensēt 2025.gadā, izvēršot aktīvu publicitātes kampaņu sociālajos tīklos.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

- **Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām**

26.februārī ciešā sadarbībā ar Madonas novada pašvaldību (projekts "Iedvesmas bibliotēka" finansēts ar Madonas novada pašvaldības atbalstu), pašvaldības informācijas tehnoloģiju nodaļu, SIA "Global PRO" valdes locekli, programmētāju Kristapu Kukuru Madonas novada bibliotēkā tika atklāts digitālo iespēju centrs "DIGITĒKA".

Pateicoties sadarbībai ar Madonas novada pašvaldības Izglītības pārvaldes darbiniekiem, no 22. aprīļa līdz 3. maijam Madonas novada bibliotēkā norisinājās neformālās izglītības programmas datorapmācības senioriem "No pamatprasmēm līdz digitālajiem pakalpojumiem". Šī aktivitāte atbilst arī ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķim Nr.4 kvalitatīva izglītība.

Madonas novada bibliotēkas aktivitātes "Dzīvo, radi un dari zaļi!", iesaistoties Madonas pilsētas svētkos, tapušas ciešā sadarbībā ar Jāņa Simsona Madonas Mākslas skolu, Madonas PII "Kastanītis", šova deju grupu OREO, UGUNSPUĶE, Čučumuiža, Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju, Madonas novada kultūras centru un protams Madonas novada pašvaldību!

Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā projekta "Lasu. Domāju. Satieku" autori, ciešā sadarbībā ar bibliotēkas struktūrvienībām, tika vesti arī uz skolām: Madonas valsts ģimnāziju, Madonas pilsētas vidusskolu, Cēsaines vidusskolu, Lubānas vidusskolu, Degumnieku pamatskolu, Barkavas pamatskolu, A.Eglīša Ļaudonas pamatskolu un arī uz Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju.

23.augustā tika realizēta bibliotēkas un Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja sadarbības aktivitāte par godu Baltijas ceļa 35. gadadienai - skatot dziesmai "Atmostas Baltija!", cilvēki sadēvēs rokrokā Madonas vēsturiskajā centrā - posmā no Madonas novada bibliotēkas līdz Madonas novadpētniecības un mākslas muzejam.

- **Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes**

2024.gadā turpināta sadarbība ar Valmieras muzeju - Madonas novada bibliotēkā februārī bija eksponēta ceļojošā izstāde "Saknes debesīs" Sindija Mačtama.

Sadarbībā ar Camino Latvia Madonas novada bibliotēkā ikvienam interesentam bija iespēja tikties ar Camino Latvia dalībnieci Ritu Kenigsvaldi, grāmatas "Mans ceļš" autori Zaigu Ābeli un aizrautīgu ceļotāju Dainu Dreimani-Ķezberi, līdz 8.martam bibliotēkā bija apskatāma izstāde ar foto mirkļiem no Camino Spānijā.

Sadarbībā ar Latvijas Bibliotekāru biedrību un Latvijas Nacionālo bibliotēku projekta "Grāmata rosina par aktuālo" ietvaros 8.maijā interesentus aicinājām uz literāro darbnīcu – sarunu ar dzejnieku, literatūrzinātnieku Māri Salēju (Marians Rižis) un grāmatizdevēju, tulkotāju Renāti Punku, sarunu vadīja kultūras žurnāliste Liega Piešiņa.

Sadarbībā ar Eiropas Savienības māju un Eiropas Parlamenta Vēstnieku skolas skolēniem maijā vietējiem iedzīvotājiem piedāvājām iesaistīties krustvārdu mīklas par Latviju Eiropas Savienībā "Mini un atklāj!" minēšanā, balvas konkursa uzvarētājiem - sadarbībā ar Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā.

Sadarbībā ar Eiropas Komisijas Tulkošanas ģenerāldirektorātu bibliotēkā maijā eksponēta ceļojošo grāmatu izstāde "Pinokio"- 40 grāmatu kolekciju 38 valodās.

Sadarbībā ar Latvijas Republikas Ārlietu ministriju noorganizēta Eiropas dienai veltīta aktivitāte - Eiropas ģimeņu sestdiena, iepazīstot Eiropas cilvēkus, sadzīvi un kultūru, ielūkojoties dalībvalstu nacionālajās virtuvēs, kopīgi darbojoties, degustējot ES dalībvalstu gardumus un izzinot Eiropu kopā, iesaistoties izzinošās aktivitātēs.

Šajā gadā izvērsusies aktīva sadarbība ar Latvijas Dabas fonda pārstāvjiem, nodrošinot un papildinot dažādas aizraujošas aktivitātes: no 27. septembra zaļajā zonā pie Madonas novada bibliotēkas apskatāma izstāde "Lubāns: kur satiekas daba un cilvēks", Latvijas Dabas fonda pārstāve Liene Brizga-Kalniņa kopā ar Zero Waste Latvija un Komposts LV aktīvisti Zani Kopštāli, Latvijas valsts mežu Kalsnavas arborētuma dendroloģi Lieni Opincāni žurnālista, biologa Māra Oltes vadībā skaidroja, vai zeme pieder mums, vai tomēr mēs - zemei Grāmatu svētku ietvaros.

Sadarbībā ar SIA "Tomega" 30.oktobrī bibliotēkā aizvadīts praktisks seminārs "Izglītības tehnoloģiju izmantošana mācību procesā" ar mērķi veicināt izglītības tehnoloģiju ieviešanu un integrēšanu mācību procesā.

Sadarbībā ar Apgādu "Jumava", biedrību "Latvijas ģenerāļu klubs", Valsts prezidenta kanceleju un Kultūras informācijas sistēmu centru, Madonas novada bibliotēkā notikusi Draudzīgā aicinājuma tikšanās, stāstījums par Latvijas simboliem un leģendām, 3td e-grāmatu bibliotēkas www.3td.lv saturu, iespējām un jaunumiem.

Sadarbībā ar Gulbenes novada bibliotēku un Alūksnes novada bibliotēku realizētas projekta "Europe Direct Gulbenē" aktivitātes, tostarp vasaras mēnešos noorganizēta kopīga orientēšanās spēle "20 gadi – 20 sasniegumi".

Gulbenes novada bibliotēkas darbinieki šajā gadā ir bijuši izcili sadarbības partneri ne vien kopprojekta realizācijā, bet piedalījušies arī Madonas novada bibliotēkas organizētajos semināros, stāstot par Gulbenes pieredzi digitalizācijā, daloties iespaidos par mobilitātes brauciens uz Islandi, stāstot par Latvijas bibliotekāru biedrības aktualitātēm un atvedot līdzī brīvprātīgos jauniešus, kuri aktīvi darbojas Gulbenes novada bibliotēkā un 3 Gulbenes novada pirmsskolas izglītības iestādēs, kā arī visu iestāžu pārstāves, kuras pastāstīja gan par nepieciešamo dokumentāciju, lai iestāde varētu uzņemt jauniešus pie sevis, gan arī par ieguvumiem no šīs iniciatīvas.

Digitalizācijas kontekstā jāmin arī sadarbība ar Cēsu Centrālo bibliotēku, tās darbinieki seminārā Madonas un Varakļānu novadu bibliotēku darbiniekiem stāstīja par Cēsu pieredzi digitalizācijas jautājumos.

Digitalizācijas kontekstā, pateicoties sadarbībai ar LNB Kompetenču attīstības centru, Madonas novada bibliotēkā 12.novembrī notika digitalizācijas praktikums Madonas un Varakļānu novadu pašvaldību bibliotēku darbiniekiem, ko vadīja Digitālās attīstības vadītājs Artūrs Žogla.

Sadarbībā ar Latvijas Valsts mežu Kalsnavas arborētumu bibliotēkā eksponēta izstāde "Māsas egles", arborētuma pārstāve - dendroloģe Liene Opincāne iesaistījies diskusijā Grāmatu svētku ietvaros.

- **Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība**

1.jūnijā bibliotēkā viesojās Igaunijas delegācija, iepazīstot Madonas novada bibliotēka plašo piedāvājumu. Bibliotēkas sadarbības partnera Igaunijā - Raplas (Igaunija) bibliotēkas organizētā darbinieku profesionālās pieredzes apmaiņas brauciena viens no apskates objektiem bija Madonas novada bibliotēka. Igaunijas kolēģi izteikuši atzinīgus vārdus par Madonas novada bibliotēkas darba pieeju - ka nodrošinām lasītājam ne tikai jaunākās grāmatas, bet arī tehnoloģiju inovācijas.

- **Bibliotēku interešu aizstāvības darbs**

Kā viena no bibliotēku interešu aizstāvības aktivitātēm atzīmējama Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktores Dagnijas Baltiņas darba vizīte, kuras laikā D.Baltiņa kopā LNB ar speciālistiem Diānu Rudzīti un Ansi Gardu 3.oktobrī apmeklēja Madonas novada bibliotēku, Vestienas pagasta un Ērgļu pagasta bibliotēkas, tiekoties ar bibliotēku darbiniekiem un pārrunājot aktuālos darba jautājumus.

Iesaiste Ēnu dienā (pasaulē atpazīstama un atzīta Junior Achievement karjeras izglītības programma 1.-12. klašu skolēniem, kuras laikā skolēni apmeklē kādu darba vietu un 4 – 6 stundu garumā vēro interesējošās profesijas pārstāvja darba ikdienu) arī uzskatāma par bibliotēkas interešu aizstāvības aktivitāti, jo, pirmkārt, skolēna izvēle par labu bibliotēkas apmeklējumam jau pierāda bibliotēkas lomu sabiedrībā, otrkārt, bērni un jaunieši iepazīst bibliotekāra ikdienu un noskaidro profesijas daudzšķautņainību, tādējādi ceļot bibliotekāra profesijas prestižu.

Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā projekta "Lasu. Domāju. Satieku" aktivitāšu kopums teritoriālā tvēruma, iesaistīto pušu, publicitātes un apmeklētības ziņā arī var tikt pieskaitīts pie veiksmīga bibliotēku interešu aizstāvības piemēra.

Bibliotēkas iesaiste Madonas pilsētas svētkos ar aktivitāšu kopumu "Dzīvo, radi un dari zaļi!" arī uzskatāma par veiksmīgu bibliotēku interešu aizstāvības piemēru, atspoguļojot bibliotēkas darbinieku spēju organizēt, veidot sadarbības tīklu, iznest bibliotēkas vārdu ārpus telpām.

- **Sadarbības raksturojums novadpētniecības darbā**

Spilgta sadarbības aktivitāte Madonas novada bibliotēkā notika 9. aprīlī, kad aicinājām uz Bronislavas Martuževas simtgadei veltīto pasākumu. Sadarbībā ar apgādu "Zvaigzne ABC", B. Martuževas fondu "Rakstītāja", O.Kalpaka piemiņas fondu, Latvijas Virsnieku apvienību, teicām paldies literāro vēstulju konkursā, zīmējumu konkursā, glītrakstīšanas aktivitātēs iesaistītajām Latvijas skolām.

Sadarbībā ar Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju Konferenču zālē no 7.augusta līdz 8.septembrim bija eksponēta muzeja veidotā piemiņas izstāde vestienietim, pedagogam un gleznotājam "Ērikam Caunem 100".

27.septembrī sadarbībā ar Lubānas lietišķā teātra grupu (Ilze Kraukle, Jānis Balodis, Elizabete Šiklova) notikusi performatīva saruna par dabu, cilvēku un Lubāna ezeru.

Konferenču zālē eksponēta ilglaicīgo un uzticamo bibliotēkas sadarbības partneru - Tautas tēlotājmākslas studiju "Madona" - dalībnieku darbu izstāde.

- **Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums**

Sadarbībā ar pirmsskolas izglītības iestādi "Priedīte" bibliotēkā eksponēta bērnu veidoto gaiļu izstāde.

Ģimeņu sestdienas aktivitātes martā spilgtināja Madonas BJC leļļu teātra pulciņa jauniešu priekšnesumi, savukārt gada pēdējo Ģimeņu sestdienu bibliotēkā papildinājuši bibliotēkas ilggadīgo sadarbības partneru - Madonas Bērnu un jauniešu centra teātra sporta pulciņa Improprieks priekšnesumi.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

- **Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā**

Metodiskais un konsultatīvais darbs veikts ar 25 Madonas un Varakļānu novados esošajām pašvaldību publiskajām bibliotēkām.

Nozīmīgs metodiskā un konsultatīvā darba virziens - turpinot pielāgoties 2023. gadā izveidotajam centralizētajam pārvaldības modelim, bibliotēkas kā MNB struktūrvienības 2024. gadā patstāvīgi sāka strādāt ar budžetu pārvaldību.

Lai veicinātu bibliotēku tālāku attīstību kā viens no prioritāriem darba virzieniem – novadpētniecības darbs: izstrādāta jauna Madonas reģiona bibliotēku novadpētniecības koncepcija, aktualizēts digitalizācijas jautājums.

Nemainīgi svarīgi darba virzieni un uzdevumi - bibliotekāru profesionālās pilnveides pasākumu organizēšana, nodrošināšana, koordinēšana darbinieku kompetenču attīstīšanai; kā arī pakalpojumu kopums - konsultācijas un metodiska palīdzība dažādos bibliotekārā darba jautājumos bibliotēku darbības kvalitātes pilnveidošanai. Nepārtraukts darbs ar BIS Alise visās reģiona pašvaldību bibliotēkās, apmācības, konsultācijas, krājumu inventarizācijas, arī skolu bibliotēkās (sistēmas administratore) – kvalitatīva krājuma un tā izmantošanas piedāvājumam. Tradicionāli izvērtēti darba plāni, dažādu aktivitāšu koordinēšana, datu apkopošana, analīze.

- **Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi**

Metodiskais un konsultatīvais darbs organizēts izmantojot dažādas darba formas - semināri, individuālas konsultācijas, bibliotēku apmeklējumi. Ikdienas darbs saistīts ar konsultāciju sniegšanu par visdažādākajiem bibliotekārā darba jautājumiem.

Darba veikšanā iesaistīti visi Madonas novada bibliotēkas darbinieki, jo speciālisti pašvaldību un arī skolu bibliotēku darbiniekus konsultē un informē par jebkuru bibliotekārā darba jautājumu.

Madonas novada bibliotēkā 2024. gadā organizēti 10 semināri, t.sk.1 pieredzes apmaiņas brauciens.

8. maijā organizēta iedzīvotāju fokusgrupas diskusija LNB veiktajā pētījumā "Publisko bibliotēku loma Latvijas sabiedrības lasīšanas veicināšanā".

Noorganizēta pieredzes apmaiņas izbraukuma semināra programma Limbažu novada bibliotēku darbiniekiem 28. augustā.

3.oktobrī.LNB direktores Dagnijas Baltiņas vizitācija Madonas novada, Vestienas un Ērgļu pagasta bibliotēkās, tikšanās ar bibliotēku darbiniekiem.

Madonas novada bibliotēkas organizētie profesionālās pilnveides pasākumi

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits (no tiem skolu bibl.)	Stundu skaits
	14.02.	MNB	MNB	Seminārs: - Atskats uz bibliotēku darbību 2023. gadā - Mākslīgā intelekta iespējas /G. Laicāns, Balvu CB - Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāze. Balvu CB pieredzes stāsts / V. Romanovska	46	4

14.03.	MNB	MNB	Seminārs: - Ceļojuma iespaidi Kongresa bibliotēkā ASV - Digitēka - Mākslīgā intelekta sintezētie teksti, attēli un video un ar tiem saistītie riski/ Klinta Ločmele, medijpratības eksperte	37, t. sk. 3 skolu bibliotekāri	3,5
08.05.	MNB	MNB sadarbībā ar LNB BAC	Seminārs:-Mazais ideju fitness - ES aktualitātes - Latvijas Bibliotekāru biedrības aktualitātes /R.Bokta - Iespējas brīvprātīgo darbu projektos / R. Bokta, Gulbenes novada pieredze Literārā darbnīca- Māris Salējs, Renāte Punka, Liega Piešiņa. Iedzīvotāju fokusgrupas diskusija LNB veiktajā pētījumā "Publisko bibliotēku loma Latvijas sabiedrības lasīšanas veicināšanā".	50, t.sk. 2 skolu bibliotekāri 10	4,5 1
13.06.	Dobeles novads	MNB	Pieredzes apmaiņas izbraukuma seminārs: - K. Ulmaņa piemiņas muzejs "Pikšas" - Krimūnu bibliotēka - Dobeles pils, pilsētas apskate - Dobeles NCB - Annenieku bibliotēka	24, t.sk. 4 skolu bibliotekāri	7.00-21.40 7
28.08.	Madonas novads	MNB sadarbībā Limbažu GB	Programma Limbažu kolēģiem: - Madonas novada bibliotēka - Madonas novadpētniecības un mākslas muzejs - Cesvaines pilsētas bibliotēka - Cesvaines pils, pilsēta - Kraukļu pagasta bibliotēka - Krustdūrienu gleznu galerija / Vineta Meistere	35	10.00-19.30 9

6.	11.09.	MNB	MNB	Seminārs: - Finanšu drošība digitālajā vidē/ P.Maksimivs, Swedbank - Bibliotēku datu glabātuve digitalizētiem materiāliem - Madonas reģiona bibliotēku Novadpētniecības koncepcija, digitalizācija, BIS Alise, dokumentu aprīte Dzejas dienas – tikšanās ar dzejnieku, literatūrkritiķi Arti Ostupu	32	4
7.	18.09.	Balvu novads	MNB, ED Gulbene	Ekspedīcija "Projektu labās prakses piemēri ES pierobežā": - Balvu muižas komplekss -Rekovas dzirnavas - z/s "Kotiņi" - nemateriālā kultūras mantojuma centrs "Upīte" - Viļaka ezera salas taka, pontonu tilts	31	7.30 – 19.40 9
8.	09.10.	MNB	MNB	Seminārs:- Anketas par digitalizācijas iespējām bibliotēkās rezultāti -Digitalizācija: Cēsu CB pieredzes stāsts / E. Riemere - Madonas novada zīmola izmantošana komunikācijas kanālos - Atskats uz Latvijas bibliotekāru novadpētniecības konferenci Jūrmalā - Novadpētniecības literatūras krājuma jaunumi - Tikšanās ar dzejnieci, literatūrzinātnieci Annu Auziņu	40	6
9.	31.10.	MNB	MNB sadarbībā ar SIA Tomega	Praktiskais seminārs "Izglītības tehnoloģiju izmantošana mācību procesā"	36	4
10.	12.11.	MNB	MNB sadarbībā ar LNB KAC Jumava	Digitalizācijas praktikums / A. Žogla, LNB - Latvijas simboli un leģendas. Draudzīgā aicinājuma a tikšanās ar R. Vējoni, D.Turlo, P.Raudoni, A. Sagalajevu, J. Visocki	34	5
11.	14.11.	Zoom	MNB	Bibliotēku budžeti un ar to saistītie uzdevumi	25	1

12.	04.12.	MNB	MNB	Seminārs: - Digitalizācija bibliotēkās. Gulbenes novada bibliotēkas pieredzes stāsts/ S.Jurkāne - Mobilitātes brauciens uz Islandi. Bibliotēkas Reikjavīkā - Preses relīze vai informācijas sagatavošana par bibliotēku aktivitātēm - Saliedēšanās aktivitāte - Tikšanās ar radio personībām Liu Guļevsku, Diānu Sproģi un Normundu, Kristeru Bērziem	30	6,5
-----	--------	-----	-----	---	----	-----

Šo 12 pasākumu kopējais dalībnieku skaits – 430. Semināru dienās uz literārās tikšanās pasākumiem tiek aicināts ikviens interesents, taču šajā statistikā tie netiek uzskaitīti.

Semināri tradicionāli organizēti mēneša otrajā trešdienā. Katrā seminārā runāts par nozares darba aktualitātēm. Organizēti grāmatu galdi – IK Virja – februāris, marts, septembris, Latvijas mediji-maijs, oktobris, Jumava- novembris.

Ikvienā seminārā ir idejas, ierosmes, kas no dzirdētā, redzētā tiek pielietotas vēlāk ikdienas darbā, katrs dalībnieks atbilstoši ieinteresētībai, darba apjomam gūst to, kas viņam vairāk nepieciešams, īpaši, ja strādā viena darbinieka bibliotēkā, kā tas ir vairumā bibliotēku. Gada otrajā pusē katrā seminārā tēmas ir par novadpētniecību, digitalizāciju, aicinot kā vieslektorus kolēģes no kaimiņu novadu galvenajām bibliotēkām ar atšķirīgu digitalizācijas pieredzi.

Bibliotekāri gada nogalē saņem Madonas novada bibliotēkas izsniegtus apliecinājumus par tās organizēto profesionālās pilnveides pasākumu apmeklējumu gada laikā. Atsevišķi izsniegti LNB KAC apliecinājumi par digitalizācijas praktikumu, kā arī par SIA Tomega organizēto semināru “Izglītības tehnoloģiju izmantošana mācību procesā”. Kopā gadā izsniegti 39 apliecinājumi, norādot akadēmisko stundu apjomu.

Izsniegti apliecinājumi par neformālās izglītības programmas “No pamatprasmēm līdz digitālajiem pakalpojumiem” apguvi 21 stundas apjomā 12 senioriem (Madonas novada pašvaldības atļauja).

Bibliotēku apmeklējumi.

2024.gadā apmeklētas visas Madonas un Varakļānu novadu bibliotēkas. Apmeklējumu mērķi - novērtēt bibliotēkas darbību; sniegt metodisku palīdzību, izvērtēt akreditācijas komisijas ieteikumu izpildes gaitu, tikties ar pagastu pārvalžu/ apvienību vadītājiem, Varakļānu novada pašvaldības priekšsēdētāju, uzsākt krājumu inventarizāciju, piedalīties bibliotēku pasākumos, nodrošināt literārās tikšanās VKK projekta ietvaros. Ikgadējo vizitāciju laikā notika pārrunas - darbinieku darba izpildes ikgadējā novērtēšana. Kopumā bibliotēkas apmeklētas 50 reizes, t.sk 12 krājuma inventarizācijas, 5 literārie VKKF projekta pasākumi, 4 bibliotēku 100 vai 120-gades pasākumi. Sagatavoti un nosūtīti bibliotēkām un pašvaldībām/ pagastu pārvaldēm vizitācijas vērtējumu ziņojumi darba kvalitātes uzlabošanai.

• **Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām**

Turpinās laba sadarbība ar skolu bibliotekāriem. Metodisko pakalpojumu klāsts piedāvāts sadarbībā ar skolu bibliotēku metodiskā darba koordinatori Regīnu Cirveli, Madonas pilsētas vidusskolas bibliotēkas vadītāju. Skolu bibliotekāri aicināti piedalīties Madonas novada bibliotēkas rīkotajos semināros, kad iekļautas atbilstošas tēmas. Šeit saskatāma problēma – skolu bibliotekāri ir noslogoti pedagoģiskā darba veikšanā un stundu laikā ir problemātiski apmeklēt seminārus, par ko liecina semināru apmeklējumi, skat. tabulā Madonas novada bibliotēkas organizētie profesionālās pilnveides pasākumi.

Ievērojams darbs veikts gada sākumā - janvārī, februārī, pārbaudot, konsultējot un palīdzot skolu bibliotekāriem aizpildīt statistikas datus Latvijas digitālajā kultūras portālā, kur atbildība par 19 skolu bibliotēku datu ievades precizitāti un kvalitāti.

Regulāri tiek pārsūtīta aktuālā informācija. Regulāri tiek sniegtas konsultācijas par darbu ar BIS Alise neskaistros jautājumos, regulāra uzraudzība par elektroniskajā kopkatalogā veikto ierakstu kvalitāti, sniegtas konsultācijas krājuma inventarizācijas procesā Varakļānu vidusskolas, Madonas Valsts ģimnāzijas, Degumnieku un Ļaudonas pamatskolu bibliotēkās (RDPN, sistēmas administratore).

- **Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija darbā ar bērniem un jauniešiem**

Šajā virzienā kopīgi strādā metodiskā darba vadītāja un Bērnu literatūras nodaļas darbinieces. Koordinētas lasīšanas veicināšanas programmas, MNB projektu realizācijā iesaistītas skolas, pedagogi, skolu bibliotekāri.

Saistošas un ļoti noderīgas ir vēstkopas RGB jauniešiem tīklošanās tikšanās, apkopotie un sūtītie materiāli. Liels paldies par to LNB BAC speciālistei darbā ar bērniem un jauniešiem Madarai Vīlipai.

- **Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)**

Metodiski konsultatīvā darba veikšanā nemainīgi nozīmīga loma ilggadīgiem sadarbības partneriem dažādos profesionālās darbības jautājumos. Ikdienas darbā visciešākie kontakti ar tuvākajiem partneriem: Madonas un Varakļānu novadu publiskās un skolu bibliotēkas; pašvaldība, pagastu pārvaldes, izglītības, kultūras iestādes, NVO. Sadarbība vietējā līmenī notiek dažādu pasākumu, lasīšanas veicināšanas aktivitāšu organizēšanā, bibliotēku interešu pārstāvēniecībā.

Piedaloties citu institūciju organizētajos pasākumos, ir iespēja gūt sava darba pilnveidošanai idejas, ierosmes tālākai darbinieku profesionālo kompetenču attīstīšanai.

Ilgtermiņā bibliotēkai laba sadarbība ar:

- LNB BAC, KAC – dalība organizētajos profesionālās pilnveides pasākumos, konsultācijas, projekti, dāvinājumi, tīklošanās par darbu ar bērniem un jauniešiem;
- LNB BLC – projekti „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Skaļā lasīšana”;
- KISC – projekti, interneta ātruma uzlabojumi, datortehnika, datu bāzu abonēšana u.c.;
- LR KM Bibliotēku nodaļa, Latvijas Bibliotēku padome - vietējās nozīmes bibliotēku akreditācija;
- SIA Tietoevry – ikdienas darbs ar BIS Alise, konsultācijas;
- LBB, LBB VN – konferences, konkursi - Gada bibliotekārs 2023- Larisa Maligina, Cesvaines pagasta Kraukļu bibliotēkas vadītāja
- VKKF – finansiālais projektu atbalsts
- UNESCO Latvijas Nacionālā komisija – Stāstu bibliotēku tīkls;
- Ziemeļu Ministru padomes birojs – Ziemeļvalstu literatūras nedēļa;
- Reģionu galvenās bibliotēkas – visdažādākie darba jautājumi, pieredzes apmaiņa.

- **Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības**

Šī darba veikšana nav iespējama bez jaunu iemaņu un zināšanu apgūšanas, regulāras profesionālās pilnveides, pieredzes apmaiņas, kas notiek gan ikdienā, gan apmeklējot dažādus izglītojošus pasākumus klātienē un tiešsaistē, gan lasot materiālus interneta resursos. Paldies kolēģiem LNB par daudzveidīgu atbalstu, piedāvājot dažādus izglītojošus pasākumus!

Pielikumi

PUBLIKĀCIJAS PAR MADONAS NOVADA BIBLIOTĒKU 2024.GADĀ

1. **Ābele, Inga, 1972-**. Ingas Ābeles domu telpā : [saruna ar rakstnieci Madonas novada bibliotēkā] / Inga Ābele ; intervētāja Sarmīte Radiņa ; pierakstītāja Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 88 (2024, 8. novembris), 4. lpp.
2. **Bikovska, Zane, (žurnāliste)**. Lubānas bibliotēkas simtā gadadiena : [par Lubānas pilsētas bibliotēkā notikušo pasākumu "Ar saknēm Lubānā, ar zariem pasaulē" : sakarā ar bibliotēkas simtgadi" (Madonas novads)] / tekstā stāsta bibliotēkas vadītāja Inguna Kaņepone ; pierakstītāja Zane Bikovska // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 84. (2024, 22. oktobris), 8. lpp.
3. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste)**. "Sapņu ķērāji" Madonas bibliotēkā : [par izstādi Madonas novada bibliotēkā] / Inese Elsiņa ; tekstā stāsta bibliotekāre Sarmīte Radiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 1 (2024, 3. janvāris), 4. lpp.
4. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste)**. Interesentus gaidīs "Digitēka" : [par digitālo iespēju centru Madonas novada bibliotēkā] / Inese Elsiņa ; tekstā stāsta bibliotēkas direktore Imelda Saulīte, Resursu un datu pārvaldības nodaļas vadītāja Laura Veckalniņa, Madonas novada domes priekšsēdētājs Agris Lungevičs, vietnieks Zigfrīds Gora // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 18 (2024, 1. marts), 4. lpp.
5. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste)**. Bronislavai Martuževai veltīts konkurss : [par Madonas novada bibliotēkas organizēto konkursu "Es rakstu rakstītājai"] / Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 19 (2024, 5. marts), 4. lpp.
6. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste)**. Grāmatu svētki Madonas novada bibliotēkā : [par pasākumu Madonā] / Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 32 (2024, 23. aprīlis), 4. lpp.
7. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste)**. Ilzei Indrānei veltīta izstāde : [par rakstniecei veltīto izstādi "Ilzes Indrānes dzīves dzirkstis" (Madonas novads)] / Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 32 (2024, 23. aprīlis), 9. lpp.
8. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste)**. Skatās lasīšanas sacensību čempione : [par sacensību Madonas reģiona fināla pasākumu Madonas novada bibliotēkā] / Inese Elsiņa ; tekstā stāsta konkursa dalībniece Tabita Kušnere, māte Egija // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 38 (2024, 14. maijs), 4. lpp.
9. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste)**. Orientēšanās spēle par Madonu : [par Madonas novada bibliotēkas organizēto spēli "Vietas, lietas, savieši – grāmatās par Madonu"] / Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 43 (2024, 31. maijs), 4. lpp.
10. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste)**. Izstāde Madonas novada bibliotēkā : [par izstādi "Apceļo dzimto zemi!"] / Inese Elsiņa ; tekstā stāsta bibliotēkas Pakalpojumu nodaļas vadītāja Līva Romanovska // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 48 (2024, 18. jūnijs), 4. lpp.
11. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste)**. "Baltijas ceļa" atcere : [par aktivitātēm Madonas novada bibliotēkā] / Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 64 (2024, 13. augusts), 9. lpp.
12. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste)**. Linogravīru izstāde Madonas novada bibliotēkā : [par mākslinieka Druvja Ābrama izstādi] / Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 64 (2024, 13. augusts), 9. lpp.

13. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste).** Dzejas dienas Madonā : [par tikšanos ar autoriem Madonas novada bibliotēkā un Madonas Valsts ģimnāzijā] / Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 72 (2024, 10. septembris), 4. lpp.
14. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste).** Fotoizstāde Madonas bibliotēkā : [par Andra Vētras izstādi "Dzīves mirkļi" Madonas novada bibliotēkā] / Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 73. (2024, 13. septembris), 4. lpp.
15. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste).** Izstāde un saruna par Lubāna ezeru Madonā : [par gaidāmo Latvijas Dabas fonda izstādi "Lubāns: kur satiekas daba un cilvēks" un Lubānas lietišķā teātra grupas performatīvo sarunu Madonas novada bibliotēkā] / Inese Elsiņa ; tekstā stāsta sarunas dalībniece Ilze Kraukle // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 76 (2024, 24. septembris), 3. lpp.
16. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste).** Tikšanās ar literātiem projekta ietvaros : [par gaidāmo tikšanos ar autori Annu Auziņu Madonas novada bibliotēkā] / Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 79 (2024, 4. oktobris), 4. lpp.
17. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste).** LNB direktores vizīte Madonā : [par Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunās direktores Dagnijas Baltiņas viesošanos Madonas novada bibliotēkā, Ērgļu un Vestienas pagasta bibliotēkā] / Inese Elsiņa ; tekstā stāsta Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktore D. Baltiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 80 (2024, 8. oktobris), 9. lpp.
18. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste).** Lasi žūrijas ieteikto! : [par aicinājumu iesaistīties lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā"] / Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 80 (2024, 8. oktobris), 4. lpp.
19. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste).** Seminārā tikās pašvaldību bibliotēku darbinieki : [par semināru un tikšanos ar autori Annu Auziņu Madonas novada bibliotēkā] / Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 82 (2024, 15. oktobris), 4. lpp.
20. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste).** Ingas Ābeles domu telpā : [par tikšanos ar rakstnieci Ingu Ābeli Madonas novada bibliotēkā / informāciju sagatavoja Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 89. (2024, 8. novembris), 1., 4. lpp.
21. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste).** Tēlotājmākslas studijas "Madona" izstāde : [par gleznu izstādi Madonas novada bibliotēkā / informāciju sagatavoja Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 90 (2024, 12. novembris), 4. lpp.
22. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste).** Saruna par patriotismu un Latvijas leģendām : [par Draudzīgā aicinājuma tikšanos ar Latvijas valsts bijušo prezidentu Raimonu Vējoni, Ģenerāļu kluba pārstāvi Daini Turlo, grāmatu autoru Pāvilu Raudoni un grāmatizdevēju Juri Višocki Madonas novada bibliotēkā] / Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 92 (2024, 19. novembris), 4. lpp.
23. **Elsiņa, Inese, (žurnāliste).** Kriminālromāna "Tās ir tikai sakritības" atklāšana : [par L. Hačatrijanas grāmatas "Tās ir tikai sakritības" atklāšanu Madonas novada bibliotēkā / informāciju sagatavoja Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 98 (2024, 10. decembris), 1., 4. lpp.
24. **Madaras Tropas gleznu izstāde :** [saruna ar mākslinieci : sakarā ar izstādi "Tur kaut kam ir jābūt" Madonas novada bibliotēkā] / Madara Tropa ; pierakstītāja Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 7 (2024, 23. janvāris), 4. lpp.

25. Madonas bibliotēkā : [par izstādi "Saknes debesīs", Lelles Šarlotes skolu un lekciju "Mākslīgā intelekta iespējas" Madonas novada bibliotēkā] / Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 12 (2024, 9. februāris), 4. lpp.
26. **Miglone, Baiba, 1956-**. Izstādes Madonas novada bibliotēkā : [par "Grāmatas – J. Baltvilka balvas laureātes 2005–2015" un Druvja Ābrama linogravīras tehnikas darbu izstādi] / Baiba Miglone // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 57 (2024, 19. jūlijs), 4. lpp.
27. **Nusbauma - Kovalevska, Agrita**. Meža dzīvnieku populācijai tendence samazināties : [par mednieku semināru Madonas novada bibliotēkā] / Agrita Nusbauma - Kovalevska; tekstā stāsta LMA valdes priekšsēdētājs Haralds Barviks // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 84 (2024, 22. oktobris), 10. lpp.
28. **Ostups, Artis, 1988-**. Dzejas spēks ir runāt emocionāli un pāri laikam : [saruna ar dzejnieku, redaktoru un literatūras kritiķi : sakarā ar tikšanos Madonas novada bibliotēkā] / Artis Ostups ; pierakstītāja Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 73 (2024, 13. septembris), [1.] lpp.
29. **Poča-Lapiņa, Daiga**. Ideju fitness Eiropas dienā : [par semināru Madonas novada bibliotēkā] / Daiga Poča-Lapiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 38 (2024, 14. maijs), 4. lpp.
30. **Puķīte, Daiga**. Novada grāmatu svētki 26.aprīlī Bibliotēku nedēļā. - Madonas Novada Vēstnesis. – Nr.3 (2024, aprīlis), 12. lpp. [Pieejams: <https://www.madona.lv/lat/madonas-novada-vestnesis?fu=read&id=2040>]
31. **Putniņa, Stella**. Būtiskākais par virtuālās realitātes brillēm : [par digitālajām iespējām Madonas novada bibliotēkā] / Stella Putniņa ; tekstā stāsta bibliotēkas Resursu un datu pārvaldības nodaļas vadītāja Laura Veckalniņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 71 (2024, 6. septembris), 13. lpp.
32. **Radiņa, Sarmīte, 1960-**. Dzejniecei veltīts pasākums bibliotēkā : [par dzejniecei, nacionālās pretošanās kustības dalībniecei Bronislavai Martuževai (1924–2012) veltītajiem pasākumiem Madonas novada bibliotēkā] / Sarmīte Radiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 30 (2024, 16. aprīlis), 4. lpp.
33. **Romanovska, Līva**. Madonas novada bibliotēkas aktualitātes. - Madonas Novada Vēstnesis. – Nr.8 (2024, novembris), 13. lpp. [Pieejams: <https://www.madona.lv/lat/madonas-novada-vestnesis?fu=read&id=2040>]
34. **Romanovska, Līva**. Madonas novada bibliotēka piedāvā - Madonas Novada Vēstnesis. – Nr.7 (2024, septembris), 13. lpp. [Pieejams: <https://www.madona.lv/lat/madonas-novada-vestnesis?fu=read&id=2040>]
35. **Romanovska, Līva**. Madonas novada bibliotēkas aktualitātes. - Madonas Novada Vēstnesis. – Nr.6 (2024, augusts), 11. lpp. [Pieejams: <https://www.madona.lv/lat/madonas-novada-vestnesis?fu=read&id=2040>]
36. Saulīte, Zinta Blaumaņa 20. konkursa zelts aizceļo uz Liezēri : [Par R. Blaumaņa literārās balvas prēmijas konkursa noslēgumu Ērgļos] / Zinta Saulīte // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 102 (2024, 27. decembris), 4. lpp.
37. **Saulīte, Imelda**. Tos sapņus un ieceres, sirdī kas mīt, lai Jaunais gads palīdz piepildīt... - Madonas Novada Vēstnesis. – Nr.9 (2024, decembris), 16. lpp. [Pieejams: <https://www.madona.lv/lat/madonas-novada-vestnesis?fu=read&id=2040>]
38. **Saulīte, Imelda**. Gaidāmās aktivitātes izziņas un lasītsprieka veicināšanai. - Madonas Novada Vēstnesis. – Nr.1 (2024, februāris), 19. lpp. [Pieejams: <https://www.madona.lv/lat/madonas-novada-vestnesis?fu=read&id=2040>]

39. Saņēmu lasošākās ģimenes diplomu : [par Madonas novada bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas pasniegto diplomu "Lasošākā ģimene"] / Inese Elsiņa ; tekstā stāsta titula ieguvēja Santa Jaujeniece // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 12 (2024, 9. februāris), 4. lpp.
40. **Stafecka, Katrīna.** Māksliniekam Ērikam Caunem – 100 : [par Vestienas pagastā dzimušo pedagogu, gleznotāju : sakarā ar izstādi Madonas novada bibliotēkā] / Katrīna Stafecka // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 63 (2024, 9. augusts), 4. lpp
41. **Šmugā, Iveta.** Meža īpašnieki gaida nākamo projektu pieņemšanas kārtu [Par Meža īpašnieki gaida nākamo projektu pieņemšanas kārtu] / Iveta Šmugā// Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 88. (2024, 5. novembris), 3. lpp.
42. Tikšanās bibliotēkā : [par tikšanos ar rakstnieku Māri Ruku Madonas novada bibliotēkā] / Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 9 (2024, 30. janvāris), 9. lpp.
43. Tikšanās bibliotēkā : [par tikšanos ar rakstnieku Māri Ruku Madonas novada bibliotēkā] / Inese Elsiņa // Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 9 (2024, 30. janvāris), 9. lpp.
44. **Veckalniņa, Laura.** Madonā atklāta Digitēka. Madonas Novada Vēstnesis. – Nr.2 (2024, marts), 16. lpp. [Pieejams: <https://www.madona.lv/lat/madonas-novada-vestnesis?fu=read&id=2040>]

VIDEO SIŽETI

1. Zariņa, S. (2024., 29.februāris). Madonā atklāj Digitēku [Ziņu sižets]. VTV: Vidzemē. RE:TV. [Pieejams: <https://www.retv.lv/raidijums/vtv-vidzeme/vidzeme-29022024>]

RADIO RAIDĪJUMU FRAGMENTI

1. Latvijas Radio 1. (2024). Labrīt : Reģionu aktualitātes [Radio raidījums]. Rīga: Latvijas Radio 1. Atskaņots 28. februārī, 2024, plkst. 6:45–6:46 [Pieejams: <https://lr1.lsm.lv/lv/lr/arhivs/?adv=1&d=28&m=2&y=2024&d2=&m2=&y2=&channel=1&keyword=>]
2. Elsiņa, I. (2024). [Intervija]. Labrīt : Reģionu aktualitātes [Radio raidījums]. Rīga: Latvijas Radio 1. Atskaņots 15. martā, 2024, plkst. 6:51–6:57. [Pieejams: <https://lr1.lsm.lv/lv/lr/arhivs/?adv=1&d=12&m=3&y=2024&d2=&m2=&y2=&channel=1&keyword=>]

FOTOGRĀFIJAS

26.februārī bibliotēkā tika atklāts digitālo iespēju centrs "DIGITĒKA"

9. aprīlī Bronislavas Martuževas simtgadei veltītais pasākums

26.aprīlis - Bibliotēku nedēļas centrālais notikums - Grāmatu svētki, tikšanās ar rakstnieci Zani Nuts

7.jūnijā - Madonas novada bibliotēkas aktivitātes Madonas pilsētas svētkos

7.jūnijā - Madonas pilsētas svētku ietvaros - Čučumuižas koncerts

19.jūlijā Lasītāju klubiņa tikšanās ROZĀ SAPŅU PINUMOS

23.augusts - Simboliska cilvēku ķēde, atceroties Baltijas ceļa notikumus

Lai iepazītos ar Latvijas bibliotēku darbību, LNB direktore Dagnija Balčiņa kopā ar speciālistiem Diānu Rudzīti un Ansi Gardu 3.oktobrī darba vizītē apmeklēja Madonas novada bibliotēku

30.oktobrī praktiskais seminārs “IZGLĪTĪBAS TEHNOLOĢIJU IZMANTOŠANA MĀCĪBU PROCESĀ” ar mērķi veicināt izglītības tehnoloģiju ieviešanu un integrēšanu mācību procesā, t.sk., lāzergravēšanas darbnīca

12.novembrī notika Draudzīgā aicinājuma tikšanās ar Latvijas valsts bijušo prezidentu Raimonu Vējoni, Ģenerāļu kluba pārstāvi Daini Turlo, grāmatu autoru Pāvilu Raudoni un grāmatizdevēju Juri Visocki.

12.novembrī Madonas novada bibliotēkā notika seminārs - digitalizācijas praktikums Madonas un Varakļānu novadu pašvaldību bibliotēku darbiniekiem, ko vadīja LNB Digitālās attīstības vadītājs Artūrs Žogla

4.decembrī aizvadīta Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā projekta “Lasu. Domāju. Satieku” pēdējā aktivitāte – tikšanās ar rakstnieci, radio personību Liu Guļevsku

